

RENNEBU KOMMUNE

2023

ÅRS- MELDING 2023

Vedtatt i kommunestyret XX.XX.2024

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
2. Regnskapsresultat - hovedtall.....	9
3. Regnskapsresultat - tjenesteområder	22
4. Eierskap	33
5. Likestilling, forhold til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, etikk og internkontroll	34

1. Innledning

1.1 Forord fra kommunedirektøren

Kommunen skal hvert år utarbeide et årsregnskap med tilhørende årsmelding, jfr. kommunelovens §14-6/7. Årsmeldingen skal redegjøre om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten som ikke framgår av selve årsregnskapet. I tillegg til økonomiske forhold skal det redegjøres for tilstanden og eventuelle tiltak i forhold til likestilling, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, internkontroll samt etikk. Årsmeldingen inngår som en del av kommunens samlede årsoppgjør til behandlingen i kommunestyret.

De par siste årene har fremstått som uvanlig utfordrende for kommunene – herunder også for Rennebu. Krig i Europa med påfølgende flyktningekrise, høy inflasjon, stadig stigende rentenivå i kombinasjon med reduserte inntekter samt stadig ettervirkninger av koronapandemien, har satt kommunen på store uforutsette prøver.

Endringer i rammebetingelse må løses gjennom omstillingsvilje og -evne. Slike prøvelser fører også til økt slitasje på ansatte. Noe som blant annet kommer til uttrykk i et høyere sykefravær en vanlig, i særdeleshet innen tjenesteområde helse og omsorg. Høyt sykefravær utfordrer kvalitet og omfang av tjenestene ut til innbyggerne og har ikke minst en økonomisk bakside bl.a. gjennom økt bruk av vikarer og kjøp av kostbare tjenester gjennom byråer som det ikke er tatt tilstrekkelig høyde for i budsjettet.

Kommunedirektøren har ved flere anledninger, varslet om sannsynlig merforbruk i 2023 på lik linje med 2022. Herunder er det særlig pekt på helse- og omsorgstjenestene som har meldt om krevende driftsutfordringer med stort behov for vikarer, ekstrahjelp, kjøp av mannskap fra private byråer samt bruk av overtid for å sikre forsvarlig drift. Nybygget ved sykehjemmet som stod klart for innflytting i 2022, har vist seg å forde mer bemanning enn tidligere, noe kommunedirektøren finner å være en særskilt uheldig konsekvens av nye lokaler – jfr. videre omtale av dette forholdet seinere i årsmeldingen, der det bl.a. vises til flere pågående organisatoriske grep som tilpasning til reduserte økonomiske driftsramme.

Utfordringsbildet er oppsummert som følger:

- plan/budsjett for 2023 ble bygget på 2022 - som ble et svakt økonomisk år etter flere særskilte gode år.
- dyrtid i hele samfunnet uten kompensasjon i driftsrammer
- betydelig økt lånegjeld
- rentenivå vi ikke har sett på svært lenge
- reell reduksjon i viktige inntekter (herunder skatt/rammetilskudd)
- historisk høyt lønnsoppgjør i offentlig sektor
- særlig utfordrende og kostnadskrevenne drift innen helse- og omsorgstjenestene:
 - har dels vært driftet på pandeminivå
 - nybygg sykehjem har medført mer ressurskrevende drift
 - ressurskrevende tjenester med netto store egenandeler
- Utgifter for tiltak innen barnevern er økt betydelig, hvilket gir vesentlig overskridelse av budsjett innen dette området.
- Vesentlig økning i bosetting av flyktninger med dertil økte brutto kostnader for integrering og kvalifisering.

- Vesentlig øke kostnader til strøm/energi.
- Periodiseringsavvik av rentekostnader fra regnskap 2022, som er rettet opp i 2023
= særskilte krevende utgangspunkt!

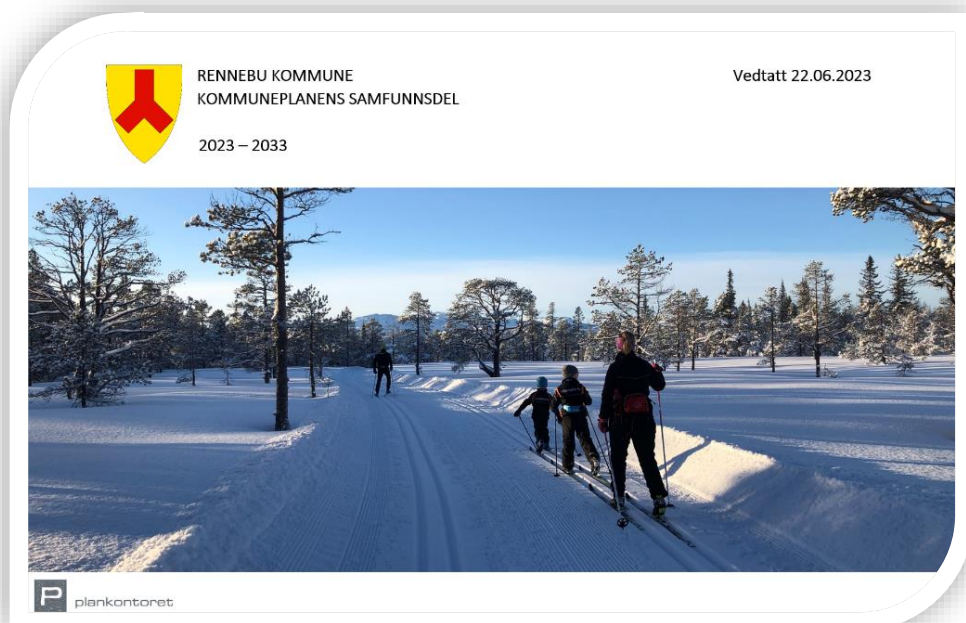
Det er igangsatt en omfattende økonomisk omstilling fra 2024 – som selvsagt vil prege driften både i 2024 og videre i neste planperiode for å sikre en økonomisk forsvarlig drift. Gjennom vedtatt budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027, er det forutsatt kraftige kutt i driftsnivået for alle tjenesteområder. Dette er en vanskelig og uvant «øvelse» for Rennebu, men er helt nødvendig å gjennomføre. Dette arbeidet startet gjennom en rekke prosesser allerede tidlig i 2023, men gitt fullt trykk først fra årsskiftet 2023/2024. Viktige stikkord i prosessene er realisme, medvirkning og informasjon.

Etter forslag fra kommunedirektøren rapporteres nå status for økonomi til formannskapet månedlig, i motsetning til tidligere da rapportering var begrenset til tertial- og årsrapportering.

Rennebu bosetter et stor antall flyktninger pr. innbygger sammenlignet med gjennomsnittet. I 2022 mottok Rennebu kommune 53 nye flyktninger, og i 2023 kom det ytterligere 41. Rennebu kommune har her påtatt seg et stort samfunnsansvar i en vanskelig tid. Med en organisasjon som gjennomgående har vist særskilt positiv instilling til bosetting - og med ansatte i alle ledd som har «brettet opp ermene» og ytt maksimalt, har vi lyktes så langt. Det har dog vært utfordrende. Det har vært ekstra på enkelte ansatte og det har medført kostnader det ikke har vært tatt høyde for i opprinnelig budsjett. Det statlige integreringstilskuddet for flyktninger som regnskapsteknisk posteres på annet budsjettområde enn utgiftene, skal over tid sikre et balansert flyktningeregnskap.

Gjennom 2023 har det gjennomgående vært registrert stor aktivitet i hele organisasjonen, noe som gjenspeiles i både drifts- og investeringsregnskapet. Tjenesteproduksjonen var stabil og solid hele året gjennom. Kommunedirektøren ønsker i denne innledningen å berømme og takke kommunens ansatte for meget god innsats i 2023! Gjennom godt samarbeid og bruk av innovative og fleksible løsninger, har både standard og volum på tjenesteproduksjonen vært upåklagelig.

Hovedutfordringen har vært og vil fortsatt være å utnytte kommunens samlede ressurser på en optimal måte til beste for innbyggerne. Kommunen må fortløpende tilpasse driften slik at denne i størst mulig grad samsvarer med utviklingen i de økonomiske rammevilkårene. Likeså må vi tilpasse oss til utviklingen av folketall og demografi. Dette må fanges opp og korrigeres for gjennom god planlegging av driften og vedvarende sterkt fokus på økonomistyring. Den viktigste interne premissgiveren for god tjenesteovergripende planlegging er kommuneplanen. Samfunnsdelen av kommuneplanen for perioden 2023-2033 ble behandlet og vedtatt av kommunestyret 22.juni 2023.

Gjeldende økonomireglement (vedtatt 2022) gir de overordnede prinsippene for økonomisk styring i Rennebu kommune. Reglementet legger føringer for arbeidet med kommunens økonomiske plan- og styringsdokumenter og for økonomirapportering.

Forenklet kan vi si at et årsbudsjett er en plan for forventede inntekter og utgifter i det året budsjettet gjelder for. Kommunens driftsbudsjett for 2023 ble vedtatt i balanse, dvs. +/- 0. Alle resultat utover 0, kan følgelig forenklet oppfattes som avvik fra planen, være seg det er mer- eller mindreforbruk.

Netto driftsresultat for regnskapsåret 2023 viser -31,1 mill. kroner (korrigert -27,4 mill. kroner). Det er et betydelig svakere resultat enn de senere årene (før 2022), da vi gjennomgående har avlagt betydelige «overskudd». I samsvar med føringer i gjeldende «forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.», er merforbruket dekket inn ved bruk av disposisjonsfond. I praksis vil det si at regnskapet for 2023 er gjort opp i balanse. Det vil si at det ikke fremkommer noe merforbruk (underskudd) som blir fremført for inndekning senere år, men det blir heller ikke avsatt ytterligere til reservefond slik «normalen» har vært de siste årene. Slik disponering innebærer at kommunens fondsreserver er kraftig redusert de siste par årene, herunder også reservefondet.

Som kommunedirektøren gjentakende har formidlet kommunestyret de siste årene, har vi til tross gode resultater «balansert på en knivsegg» – med liten reell handlefrihet i bunnen og dertil få eller ingen reserver/buffere av betydning i basisrammene, dog med unntak av et sårt tiltrengt reservefond (ubundne driftsfond). Når vi de foregående årene likevel har havnet på rett side av «streken» har det for en stor del skyldest uforutsette og større inntekter enn budsjettet samt gjennomgående god budsjett disiplin. Når slike merinntekter for 2023 for en stor del uteble kombinert med et ekstraordinært høyt trykk på tjenester (særlig innen helse og omsorg) - med dertil historisk høye merkostnader, samt stadig økte finanskostnader – så lander vi på feil side av den refererte knivseggen.

Kommunen har gjennom de siste årene opparbeidet en helt nødvendig «buffer» i form av et solid reservefond. Kommunedirektøren ønsker primært at fondet får vokse ytterligere fremover for å sikre en stabil og god økonomisk handlefrihet. Det vil dog fordre fortsatt årlige avsetninger kombinert med ingen eller beskjeden tapping. I utfordrende år som 2022 og 2023, har det vært nødvendig å bruke av fondet for å kunne opprettholde driften. Slik netto bruk av reserven må bli unntaket framfor regelen. I vedtatt budsjett for 2024 og kommende planperiode er det følgelig ikke forutsatt noe bruk av reservefond, men heller ny oppbygging for å sikre fremtidig reell reserve.

Den viktige indikatoren «netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene», var for første gang på lang tid negativt i 2022, noe som dessverre er forsterket i 2023 med -8,3 %. Allerede i 2021 advarte kommunedirektøren om at netto driftsresultat viste en nedadgående kurve og at det ikke var tiden for å «slippe bremsen», men snarere heller stadig mane til ytterligere forsiktighet. Resultatet for 2022 og nå for 2023 viser at den advarselen var berettiget – dessverre. TBU anbefaler minst +1,75 % i netto resultat over tid, som også samsvarer med Rennebu kommunes vedtatte måltall i vedtatt økonomiplan 2024-2027.

Merk at kommunens lånegjeld har økt dels vesentlig de siste par årene. Dette som følge av realisering av flere kostnadskrevende investeringsprosjekt. Økt lånegjeld gir økte finanskostnader – som igjen innebærer redusert økonomisk handlefrihet innen ordinær drift. Renter og avdrag på lån utgjør en stadig større andel av løpende driftsutgifter og vil over tid forringe både omfang og kvalitet på tjenesteproduksjonen – noe kommunedirektøren også vil minne om når det fremmes forslag om og eventuelt vedtas nye kostnadskrevende investeringer fremover.

Rennebu er på lik linje med andre kommuner særs viktige tjenesteytere, og helt sentrale for gjennom-

føring av landets velferdspolitik. Et viktig kjennetegn ved det norske kommunesystemet er som kjent «generalistkommuneprinsippet». Hvilket innebærer at alle kommuner har ansvar for de samme oppgavene og tjenestene, uavhengig av størrelsen og antall innbyggere. Alle kommuner har ansvar for de samme oppgavene og tjenestene. Kommunedirektøren ser dog flere utfordringer med dette prinsippet – herunder det faktum at små kommuner ikke har klart å ta del i befolkningsveksten på landsbasis. De «små kommunene har blitt mindre og de største større».

Det er i dag store økonomiske forskjeller mellom kommuner i Norge, og da særlig mellom skattesterke og skattesvake kommuner. Utvikling av de frie inntektene, som også inkluderer statlige rammetilskudd, har vist en nedadgående kurve for flere små kommuner, deri også for Rennebu – som de siste årene har registrert en reell nedgang i inntektene samtidig som utgiftene eskalerer. Over tid er ikke det bærekraftig.

De dårligst stilte kommunene vil i stor grad ikke kunne tilby sine innbyggere tjenester som er likeverdige med tjenestene i andre kommuner. Dagens system gir de kommunene som allerede har god skatteinngang best økonomiske forutsetninger for å kunne legge ytterligere til rette for næring og arbeidsplasser, og dermed også ytterligere befolkningsvekst. Dette forsterker forskjellene. Dette utfordrer prinsippet om likeverdige tjenester ved at store inntektsforskjeller opprettholdes og vedvarer over tid. En omlegging er nødvendig for at de skattesvake kommunene på lengre sikt også skal kunne nærme seg de skattesterke, og dermed gis reell mulighet til å tilby sine innbyggere tjenester av samme kvalitet og omfang som de skattesterke.

Kommunene er hovedleverandører av tjenester i lokalmiljøene. I tillegg til oppvekst, omsorg og andre velferdstjenester så forvalter vi viktig lovverk om regulering av areal og ressurser, med stor betydning for nærings- og arbeidsliv. Legitimitet og tillit til sektoren er betinget av at kommuner har gode likeverdige rammebetingelser og handlingsrom, og at lokaldemokratiet får virke uten for mye statlig detaljregulering.

For å sikre fortsatt god og forutsigbar tjenesteproduksjon, til tross for stadig mer utfordrende rammebetingelser, søker administrasjonen uavbrutt etter mulig samarbeid med andre kommuner innen ulike tjenesteområder - også for å redusere sårbarheten ved drifting av små enheter. Dette i tråd med kommunestyrets tidligere «bestilling».

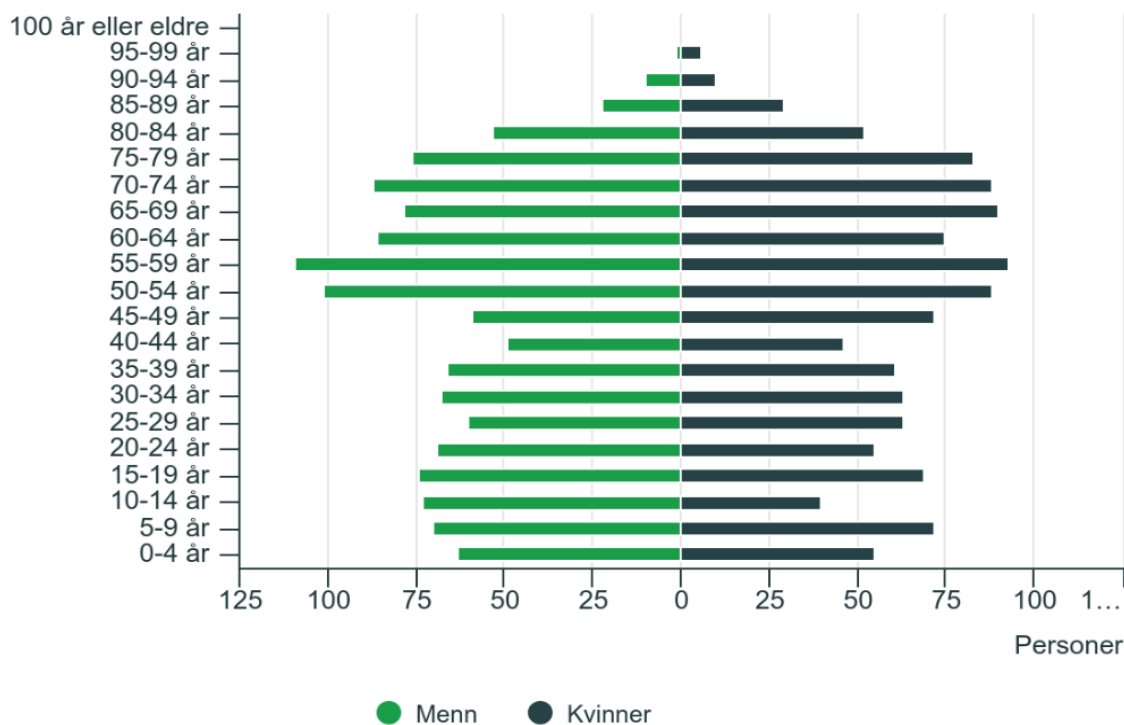
1.2 Befolkning

Ved utgangen av 2023 var det registrert 2 484 innbyggere i kommunen. Dette var en økning på kun 3 innbyggere siden årsskiftet 2022-2023, herunder et fødselsunderskudd på 3 personer (19 fødte og 22 døde), en netto utvandring på 1 person (5 innvandret og 6 utvandret) og en netto innenlandsk innflytting på 7 personer (104 innflyttet og 97 utflyttet).

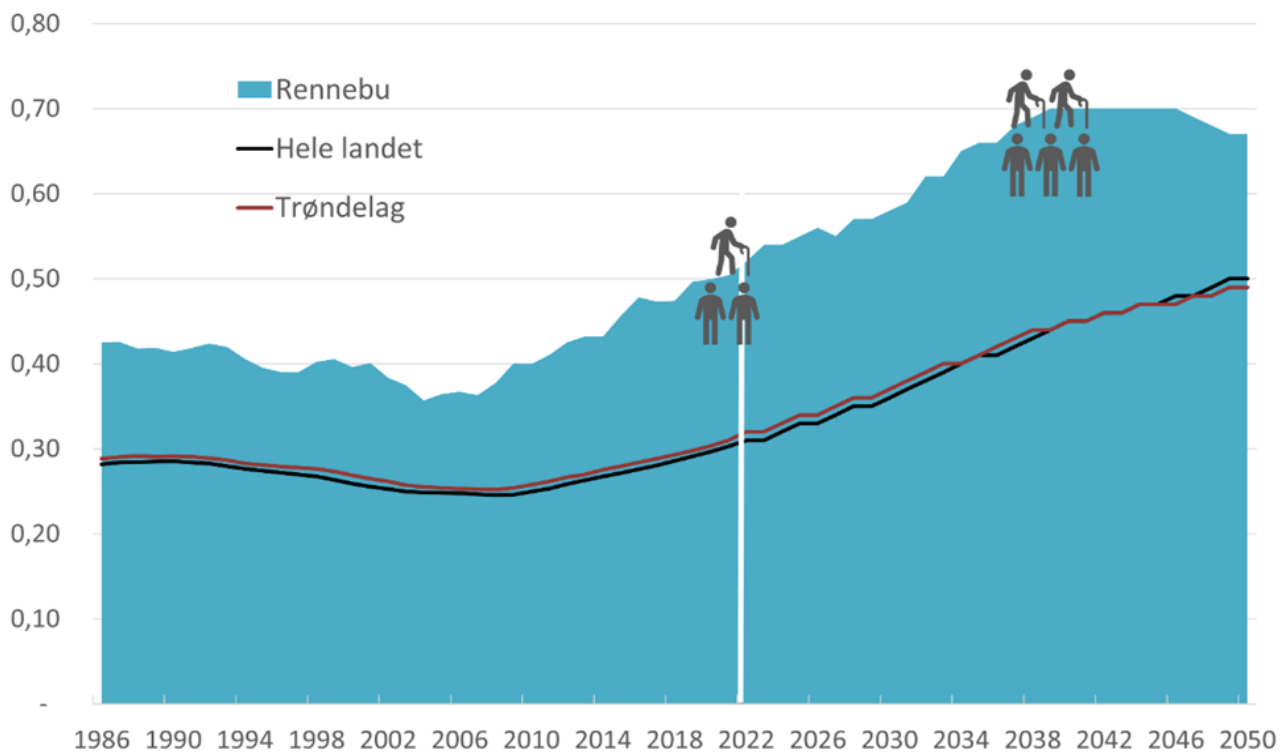
SSB sin befolkningsframskriving fra 2022 (MMMM-alternativet) viser en forventet folkekemengde på 2 428 i 2030 og 2 404 i 2050. Forsørgerbrøken for eldre (antallet personer 65 år og over relativt til antallet personer 20-64 år) var ved inngangen til 2022 på 0,52, men forventes å øke til 0,58 i 2030 og 0,70 i 2050. Tilsvarende tall for landet er 0,31 i 2022, 0,36 i 2030 og 0,50 i 2050

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Alder

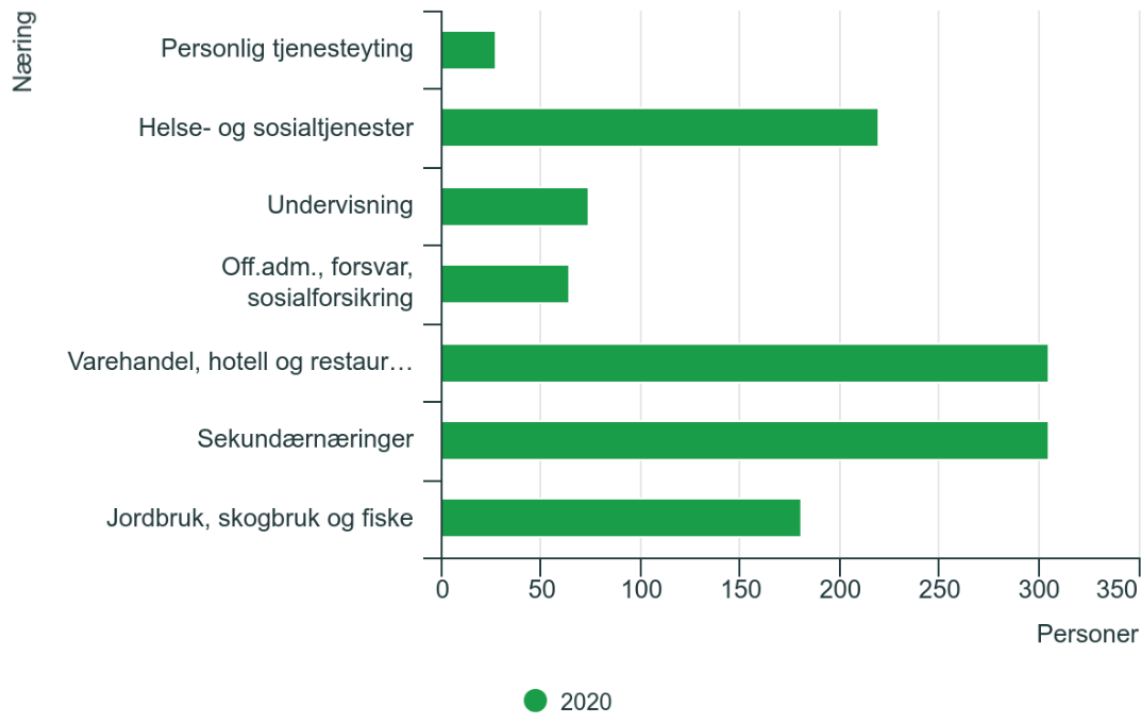

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Diagrammet over viser innbyggere i aldersgr. 65+ som andel av personer i yrkesaktiv alder (20-64) for Rennebu sammenlignet med landet og fylket. Historiske tall og befolkningsframskrivning fra SSB.

Hva innbyggerne jobber med

Kilde: Sysselsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå

Foto: Rennebu sentrum, Berkåk - Allsidigdesign

2. Regnskapsresultat - hovedtall

2.1 Innledning hovedtall

På de neste sidene har vi samlet utvalgte hovedtall fra årsoppgjøret 2023 for hhv. investerings- og driftsdelen. For driftsdelen har kommunedirektøren valgt å hente inn et lite utvalg av foreløpige data fra KOSTRA 2023 (kommune-stat-rapportering) for sammenligning. KOSTRA er en stor database med tall for kommuner og fylkeskommuner. Alle kommuner og fylkeskommuner rapporterer hvert år inn en mengde tjeneste- og regnskapsdata. For å gjøre det lettere å sammenligne KOSTRA-data på tvers av kommuner, har Statistisk sentralbyrå (SSB) satt sammen kommunene i grupper basert på folkemengde og økonomiske rammebetingelser. Rennebu kommune er plassert i gruppe 5 (dvs. kommuner med 2 000 til 9 999 innb., middels bundne kostnader og middels frie disponible inntekter pr. innb.). Vi har også valgt å hente noe data for sammenligning fra Framsikt, som er vårt system for helhetlig virksomhetsstyring som ble tatt i bruk i 2023.

2.2 Investeringer gjennomført i 2023

Under følger en kort forenklet oversikt over de investeringer som var budsjettet og som ble helt eller delvis gjennomført i 2023:

Investeringer (beløp i 1000)	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik
IKT investeringer	1 633	1 680	- 47
Framsikt	-	200	- 200
Rennebu helsesenter uteomr	2 338	2 935	- 597
Rennebu helses.gml del sykehjem	557	2 912	- 2 355
Helseplattformen	714	14	700
Skinneheis boligavdeling	-	-	-
Velferdsteknologi	146	300	- 154
Bistand E6 - samferdsel	-	-	-
Trondskogen boligfelt del 3	986	2 688	- 1 702
Parkeringsplass Buvatnet	544	420	124
Ombygging ambulansebase	-	-	-
Nytt arbeidssenter	88	87	1
Ny brannstasjon TBRT	18 149	20 473	- 2 324
Berkåk park to leiligheter	4 870	5 000	- 130
Skiltplan	-	-	-
Ombygging Myrveien 2	1 748	1 366	382
Ombygging servicetorget	76	75	1
Varebil	159	159	-
Reservevannkilde	454	450	4
Vann og avløpskummer	447	500	- 53
Avløpsanlegg Berkåk	28 936	33 000	- 4 064
Afaltering komm. Veier	-	-	-
Bredbåndsutbygging	-	1 250	- 1 250
Egenkapitalinnskudd KLP	831	810	21
Sum	62 675	74 319	- 11 644

Investeringer 2023

Tabellen vise følgende tall for hvert enkelt investeringsprosjekt:

- ✓ Regnskap inkl. mva-komp. (brutto invest.utg. iht. bevilgningsoversikt etter § 5-5, 2. ledd)
- ✓ Revidert budsjett inkl. mva i kolonnen Budsjett
- ✓ Avvikskolonne mellom revidert budsjett og regnskap

Investeringsbudsjettet hadde en totalramme på kr 74,3 mill. Regnskapet viser imidlertid at det ble investert for tilsammen kr 62,6 mill – dvs. 11,6 mill. lavere enn budsjett. I investeringsregnskapet ser vi ofte slike avvik pga. at framdriften i det enkelte prosjekt påvirkes av mange faktorer. Etter en gjennomgang av prosjektenes ferdigstillingsgrad høsten 2023, ble investeringsbudsjettet noe redusert (k.sak 91/2023). Dette påvirker ikke prosjektenes totalbeløp, annet enn at man flytter deler av investeringene fram ett år. Kort om prosjektene og status følger under:

- Helsesenter uteområde: Prosjektet er ferdigstilt.
- Helsesenter rehab: Solskjerming og lydisolering på legekontor. Prosjektet er ferdigstilt.
- Trondskogen boligfelt – Investering i infrastruktur for å legge til rette for boligtomter, oppstart ble forsinket. Firmaet som fikk anbudet, valgte å starte først i slutten av oktober med arbeidene. De melder at arbeidene vil være ferdig rundt påsketider 2024.
- P-plass Buvatnet: Utviding av eksisterende parkeringsplass samt forskjønnning av område. Prosjektet omfattet forsterking av veikantene noen steder, samt passeringslommer ble forsterket. Prosjektet er ferdigstilt.
- Ambulansebase: Prosjektet er kansellert, da Helse-Midt medelte at de ikke hadde behov for skitten/ren sone lenger.
- Nytt arbeidssenter: Kjøp av lokale er gjennomført, Rennebu Dører.
- Brannstasjon under oppføring. Oppstart ble forsinket pga. klager til KOFA.
- Berkåk park: 2 leiligheter ble kjøpt i samsvar med politisk vedtak.
- Ombygging Myrveien 2: Merforbruk pga. branniltak ble dyrere enn budsjettet Fritidsklubben hadde et eget budsjett på 1.8 mill. kroner der prosjektet ble ferdigstilt innenfor rammen – sluttregnskapet ble på 1,7 mill. kroner.
- Varebil: Kjøp foretatt.
- Reservevannskilde: Prøveboring er foretatt. Fremdeles prøvekjøring. Det er ikke lagt inn penger til mer boring, kun analysering a prøvene. Prøvekjøringen må foregå over mange mnd. – dvs. ut i 2025.
- Avløpsrensaneanlegg: Er nesten ferdigstilt i 2023, resterende arbeid ferdigstilles i 2024.

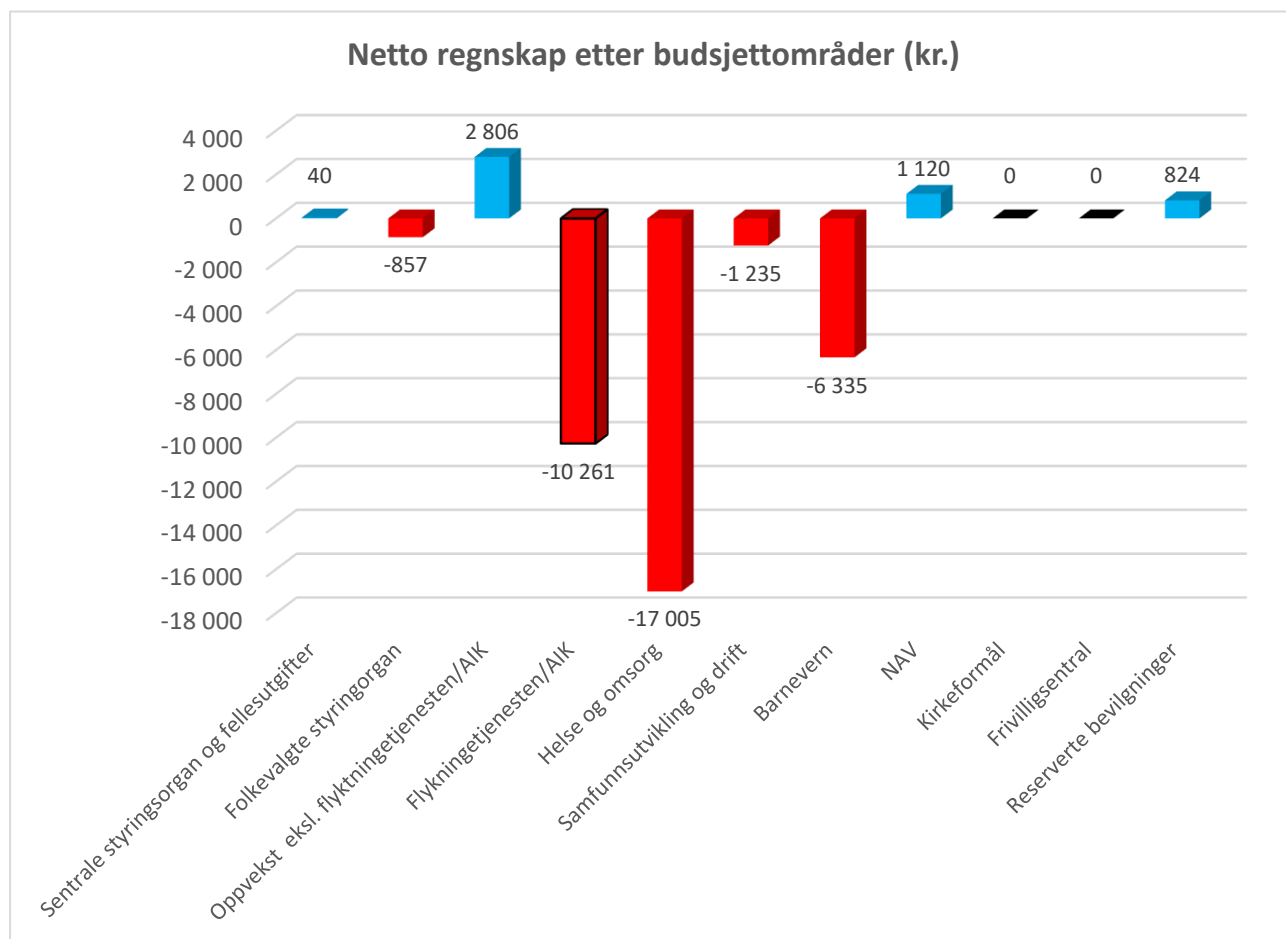

Foto: Skisse nye Rennebu brannstasjon under oppføring

2.3 Drift

Budsjettområde	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr.	Avvik i pst.
Sentrale styringsorgan og fellesutgifter	22 145	22 185	40	0,2 %
Folkevalgte styringorgan	3 496	2 639	-857	-32,5 %
Oppvekst eksl. flyktingetjenesten/AIK	63 076	65 882	2 806	4,3 %
Flykningetjenesten/AIK	14 556	4 295	-10 261	-238,9 %
Helse og omsorg	106 532	89 527	-17 005	-19,0 %
Samfunnsutvikling og drift	27 619	26 384	-1 235	-4,7 %
Barnevern	9 259	2 924	-6 335	-216,7 %
NAV	1 664	2 784	1 120	40,2 %
Kirkeformål	3 847	3 847	0	0,0 %
Frivilligsentral	447	447	0	0,0 %
Reserverte bevilgninger	589	1 413	824	58,3 %

Tabellen over viser netto regnskap drift etter budsjettområder 2023 sammenlignet med budsjett. Avvik vises i kroner og prosent. Tabellen avdekker dels betydelig netto merforbruk innen fem budsjettområder. Fire budsjettområder viser netto mindreforbruk og resterende viser 0 i avvik. Forklaringer til avvik gis under kapittel 3, årsmelding fra tjenesteområdene.

Driftsregnskapet	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
1 Rammetilskudd	120 178	117 765	113 500
2 Inntekts- og formuesskatt	63 150	62 135	67 143
3 Eiendomsskatt	21 831	21 000	20 418
4 Andre skatteinntekter	9 303	8 920	8 600
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	27 632	19 200	13 954
6 Overføringer og tilskudd fra andre	69 693	35 219	56 947
7 Brukerbetalinger	9 709	10 401	9 604
8 Salgs- og leieinntekter	36 692	34 264	33 878
9 Sum driftsinntekter	358 188	308 903	324 044
	-	-	-
10 Lønnsutgifter	201 217	172 020	183 744
11 Sosiale utgifter	33 003	39 218	29 322
12 Kjøp av varer og tjenester	104 854	78 542	98 840
13 Overføringer og tilskudd til andre	25 686	8 016	20 025
14 Avskrivninger	15 695	11 915	11 757
15 Sum driftsutgifter	380 454	309 711	343 687
16 Brutto driftsresultat	- 22 266	- 808	- 19 643
	-	-	-
Finansinntekter	-	-	-
17 Renteinntekter og utbytte	7 339	7 117	7 440
20 Renteutgifter og avdrag	31 862	29 697	27 023
22 Netto finansutgifter	- 24 523	- 17 426	- 10 338
	-	-	-
23 Motpost avskrivninger	15 695	11 915	11 757
	-	-	-
24 Netto driftsresultat	- 31 094	- 6 319	- 18 224
	-	-	-
25 Overføring til investering	810	810	1 187
26 Netto bundne driftsfond	- 9 427	2 519	- 1 734
28 Netto disposisjonsfond	- 22 478	- 6 124	- 17 852
31 Sum dekning av netto driftsresultat	- 31 094	- 6 319	- 18 224
Regnskapsmessig merforbruk etter fondsbruk	0	0	0

Regnskapet for 2023 viser et netto driftsresultat på -31,1 mill. kroner. Korrigert netto driftsresultat ble på 27,4 mill. kroner når vi korrigerer for avvikende postering av finansutgifter i 2022 (dvs. påløpte renter 2022 som ved en inkurie ikke ble postert dette året, men er overført til 2023).

Netto driftsresultat er det som er igjen av årets drifts- og finansinntekter når både drifts- og finansutgifter er oppgjort. Regnskapet balansert ved bruk av fond, inklusive bruk av reservefondet.

2.4 Kommunens driftsinntekter

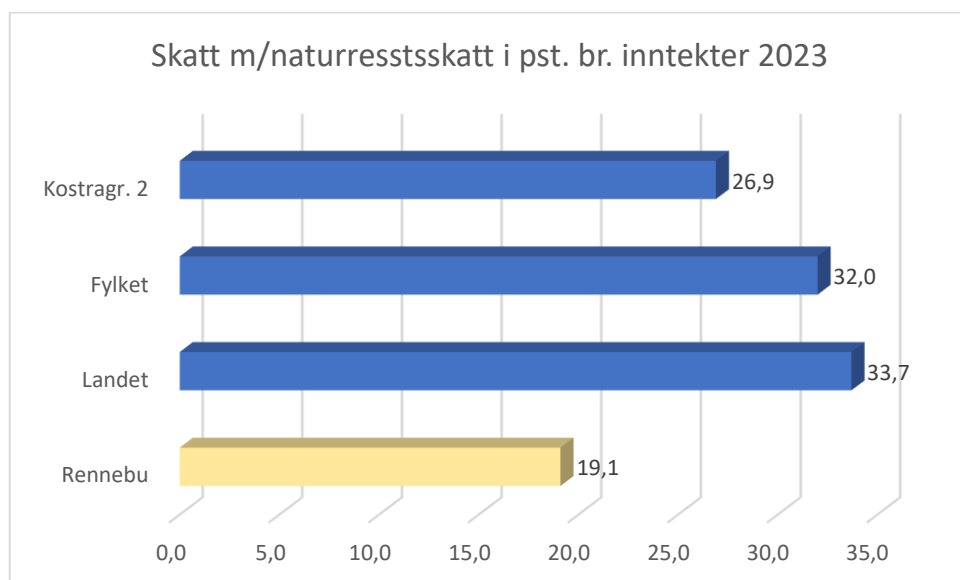
Inntekter	Regnskap 2023	Andel % 2023	Regnskap 2022	Andel % 2022
Rammetilskudd	120 178	30,3 %	113 500	33,7 %
Skatt inntekt/formue	63 150	15,9 %	67 143	19,9 %
Eiendomsskatt	21 831	5,5 %	20 418	6,1 %
Annen skatt	9 303	2,3 %	8 600	2,5 %
Overf. staten	27 632	7,0 %	13 954	4,1 %
Overf. andre	69 693	17,6 %	56 947	16,9 %
Brukerbetalinger	9 709	2,5 %	9 604	2,8 %
Salgs-/leieinntekter	36 692	9,3 %	33 878	10,0 %

Rammetilskudd

Rammetilskuddet består av mange ulike deler – inntektsutjevning, innbyggertilskudd, distrikts-tilskudd, småkommunetilskudd mv. For mange kommuner inngår også ordnære skjønnsmidler fordelt av Statsforvalteren som del av rammetilskuddet. Men de siste årene har ikke Rennebu blitt tildelt noe – heller ikke i 2023 (ca. halvparten av øvrige kommuner i fylket ble tilgodesett). Rammetilskuddet ble samlet sett 2,4 mill. kroner høyere enn budsjettert, dvs. +ca. 2,0 %. I hovedsak en økning som tilskives inntektsutjevning som del av inntektssystemet.

Skatt på inntekt og formue

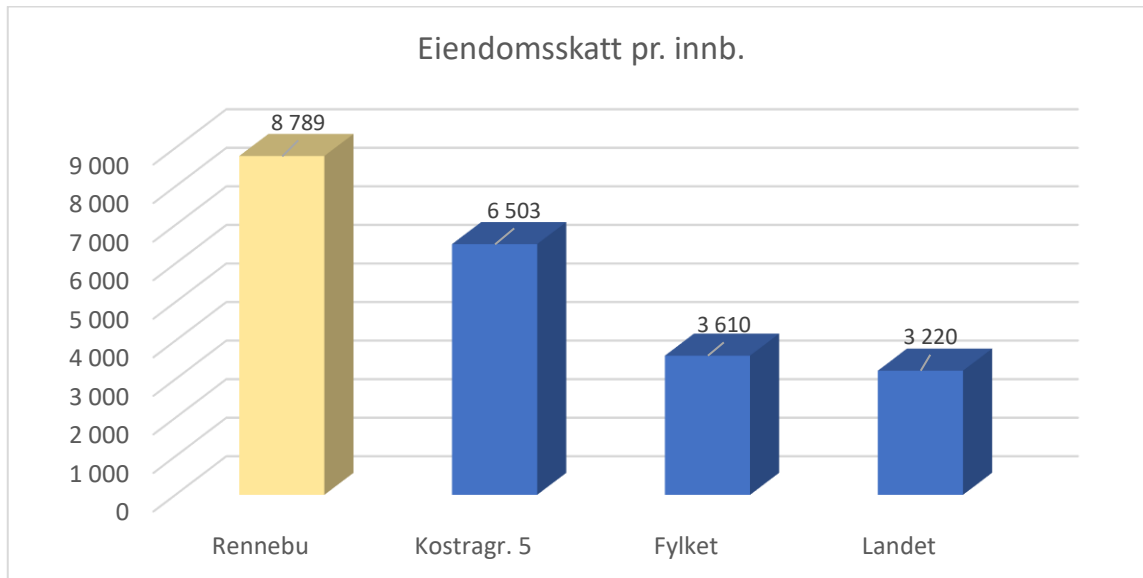
Skatteinngangen ble 0,9 mill. høyere enn budsjettert. Vi noterer oss likevel en samlet reduksjon i skatt på -4,0 mill. kroner sammenlignet med 2022, noe som tilsvarer ca. 6,9 % reduksjon i skatt pr. innbygger. Rennebu kommune har stadig en lav skatteinngang pr. innbygger med kun ca. 73,0 % av landsgjennomsnittet. Andel fra skatt av kommunens brutto inntekter samlet, er stadig fallende og utgjorde kun 19,1 % i 2023 når også naturressurskatt inkluderes, hvilket ligger godt under gjennomsnittet i landet som viser 33,7 %.

(SSB kostra 2023)

Eiendomsskatt

Totale eiendomsskatteinntekter 2023 beløp seg til 21,8 mill. kroner og fordeler seg med bolig-, landbruks og fritidseiendommer 9,6 mill. kroner og næringsseiendommer 12,2 mill. kroner. Eiendomsskatten ble totalt 1,4 mill. kroner høyere enn for 2022. Ser vi på sum eiendomsskatt fordelt pr. innbygger ligger Rennebu godt over gjennomsnittet.

(SSB kostra 2023)

Brukerbetaling og salgsinntekter

Her inngår vann- og avløpsavgifter, foreldrebetaling i barnehage, SFO, kulturskole, egenbetaling ved sykehjem, husleieinntekter osv. Med postert ca. 36,7 mill. kroner utgjør dette straks over 9,0 % av inntektene.

Momskompensasjon

Momskompensasjon utgjør til sammen ca 9,8 mill. kroner i driftsregnskapet og inngår i ”overføring/tilskudd”. Det er ikke budsjettert med momskompensasjon og moms (balanserer).

Salg av kraft

Rennebu kommune selger ca. 44 Gwh konsesjonskraft og 19 Gwh tilleggskraft. Kommunen kjøper konsesjonskraften for en pris som fastsettes av NVE (konsesjonskraftprisen).

Tilleggskraften kjøpes for en pris som tilsvarer 1,5 x konsesjonskraftprisen. Kommunen selger kraften i markedet ved bruk av ekstern rådgiver. Inntektene beløp seg til netto kr 16,8 mill.

Andre tilskudd/overføringer

Som følge av vesentlig økning i bosetting flyktninger i 2023 ble integreringstilskuddet ca. 8,2 mill. kroner mer enn budsjettert (jfr. vesentlig økning i drift flyktninhetjenesten). Det jobbes godt med intergrering og å sikre at flyktninger kan bli nye innbyggere i Rennebu.

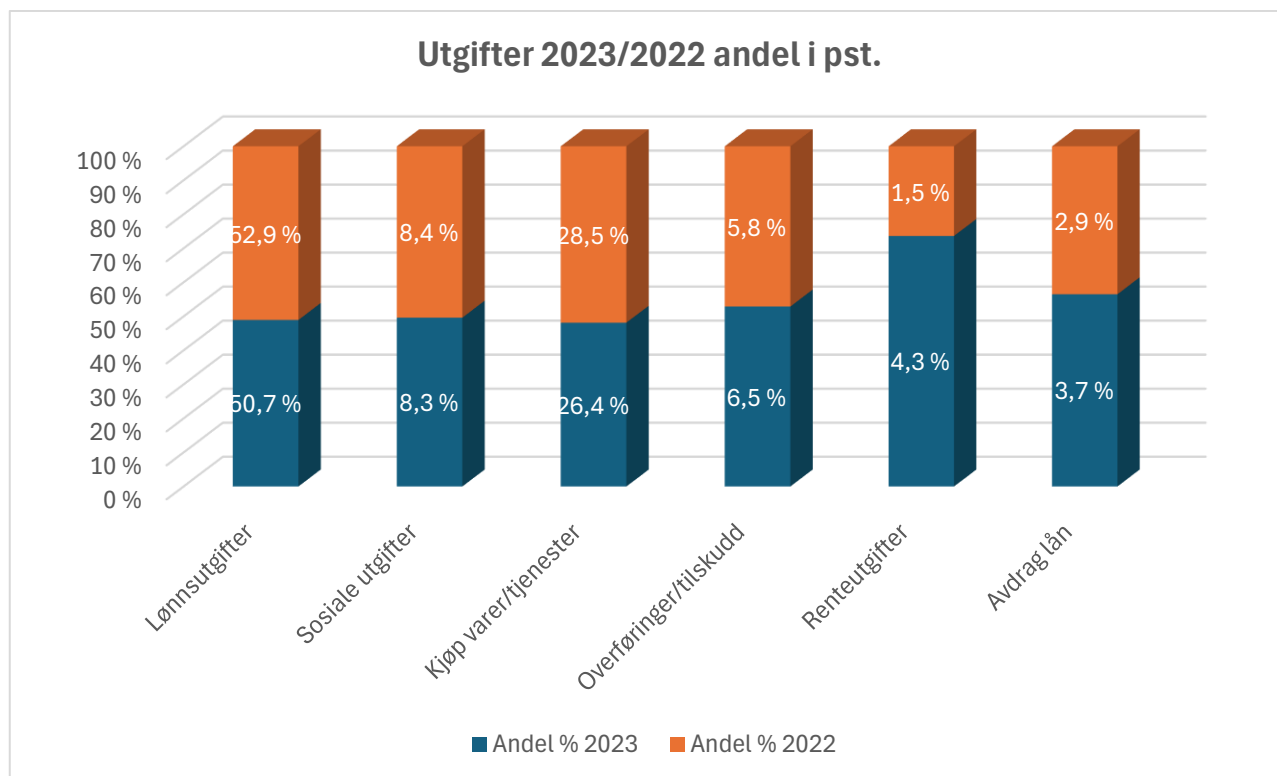
2.5 Kommunens driftsutgifter

Utgiftsart	Regnskap 2023	Andel % 2023	Regnskap 2022	Andel % 2022
Lønnsutgifter	201 217	50,7 %	183 744	52,9 %
Sosiale utgifter	33 003	8,3 %	29 322	8,4 %
Kjøp varer/tjenester	104 854	26,4 %	98 839	28,5 %
Overføringer/tilskudd	25 686	6,5 %	20 025	5,8 %
Renteutgifter	17 016	4,3 %	5 329	1,5 %
Avdrag lån	14 846	3,7 %	10 007	2,9 %

I oversikten uterlater vi avskrivninger som balanserer med tilsvarende inntekter med 15,7 mill. kroner.

Lønn og sosiale utgifter utgjør samlet 59,0 % av kommunens driftsutgifter. Andelen som benyttes til lønn og sosiale utgifter har relativt stabil fra år til år, men har gått noe ned fra 2022 til 2023.

Motsatt vei har utgifter til renter gått – med en stadig høyere andel av brutto utgifter. En økning på hele 219,3 % fra 2022 til 2023 tilskrives både økt lånegjeld som følge av kostnadskreven investeringer og økt rentenivå gjennom 2023. Når det dessten ble postert renter i 2023 som ved en inkurie ikke ble postert rett i 2022 tilsvarende ca. 3,2 mill. kroner, blir økningen svært markant. I samsvar med gjeldende økonomireglement, er deler av de løpende lånene tatt opp med fastrenteavtaler (minimum 30 % og maksimalt 70 % av porteføjen på flytende rente).

(SSB kostra 2023)

2.6 Nøkkeltall fra regnskapet

2.6.1 Lånegjeld

Utviklingen i netto lånegjeld					
<i>beløp i 1000</i>	2019	2020	2021	2022	2023
Netto lånegjeld pr. 31.12.	208 492	214 513	250 623	293 725	339 986

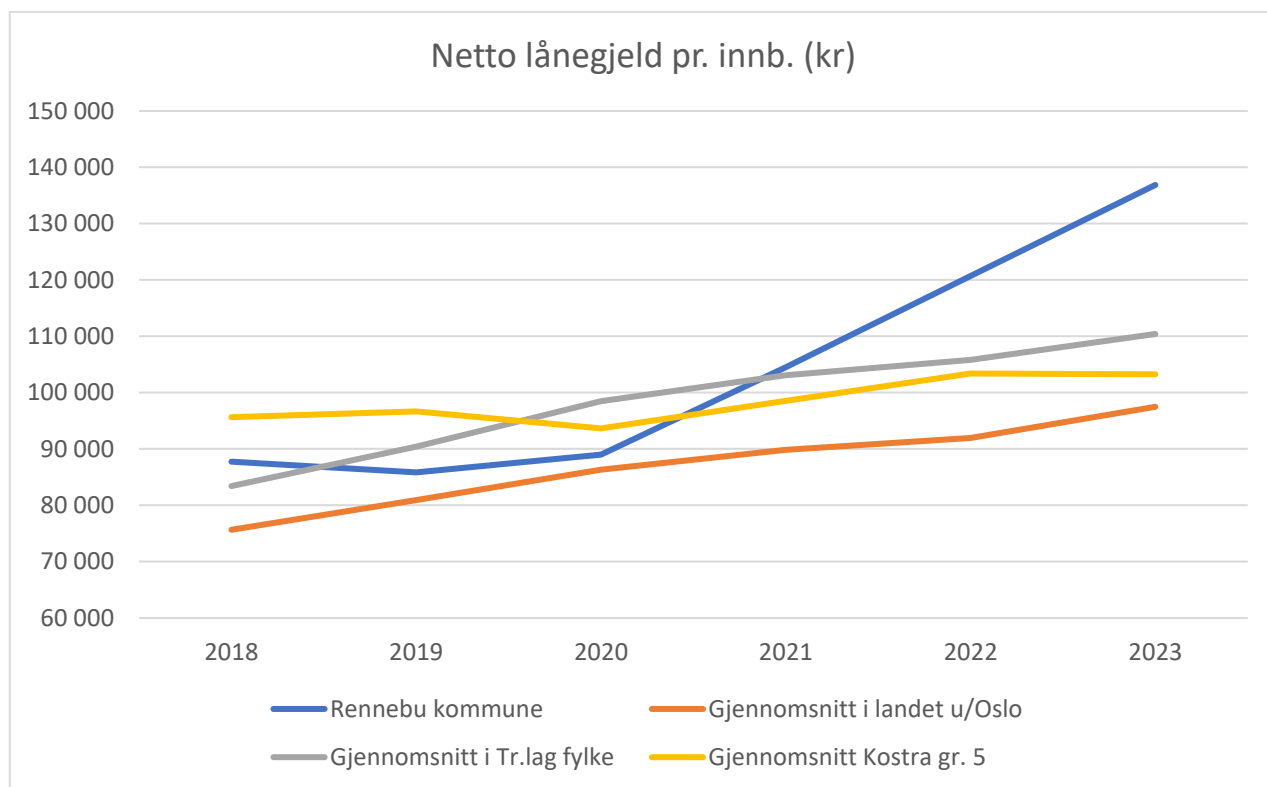
Netto lånegjeld har økt med ca. 46,3 mill. kroner fra 2022 til 2023. Det var budsjettert med nye låneopptak i 2023 på kr 66,4 mill. kroner, med nedbetaling over 30 år.

Utviklingen i netto lånegjeld pr. innbygger						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rennebu kommune	87 753	85 851	88 999	104 494	120 725	136 870
Gjennomsnitt i landet u/Oslo	75 664	80 940	86 359	89 857	91 984	97 490
Gjennomsnitt i Tr.lag fylke	83 422	90 449	98 512	103 075	105 819	110 418
Gjennomsnitt Kostra gr. 5	95 654	96 646	93 661	98 564	103 394	103 272

Rennebu registrer netto lånegjeld på kr.136.870 pr. innbygger ved utgangen av 2023. Det vil si en økning på kr.16.145 fra 2022. Tilsvarende økning i fjor på kr.16.231 (jf. SSB kostra). For et par år tilbake lå vi nær gjennomsnittet for kommuner i Trøndelag, men nå ligger vi godt over. Vi ligger også betydelig over gjennomsnittet for landet – noe som gjenspeiler de flere kostnadskrevende investeringene som er foretatt de siste årene. Merk at tall i utvikling for kostragr. 5 over kan være noe misvisende da SSB har endret kommuneinndelingen i perioden.

Rundt 36,8 % av kommunens lån hadde rentebinding pr. 31.12.2023. Renteavtalene med lengst gjenværende bindingstid, 17,5 % av kommunens lån, har rentesats på 2,90 % (renten er bundet til mars 2025). 19,3 % av kommunens lån har rentesats på 1,07 % (renten er bundet til februar 2024).

Ca. 63,2 % av lånene pr. 31.12.2023 hadde flytende rente. Lån med flytende rente har hatt en gjennomsnitt rente på 5,5 %.

(SSB kostra 2023)

Driftsregnskapet er belastet netto avdrag med ca. kr 13,8 mill. kroner (brutto 14,8). Brutto renteutgifter beløp seg til ca. 17,0 mill. kroner, dvs. hele 10,8 mill. kroner mer enn budsjettet.

Utviklingen i brutto renteutgifter				
	2020	2021	2022	2023
Rennebu kommune	87 753	85 851	88 999	104 494

Utviklingen i netto avdrag				
	2020	2021	2022	2023
Rennebu kommune	8 126	9 919	10 092	13 719

Regnskapsforskriftene har bestemmelser om minimums avdrag. Rennebu kommune overholder disse bestemmelsene.

2.6.2 Driftsresultat

Brutto driftsresultat er driftsinntekter minus driftsutgifter inkl. avskrivninger og er det beløp som kommunen har til rådighet til dekning av finansutgifter og investeringer/avsetninger. Brutto driftsresultat viser -22,2 mill. kroner i 2023 og er betydelig lavere enn for de siste årene før 2022 og spesielt sammenlignet med «rekordåret» 2020.

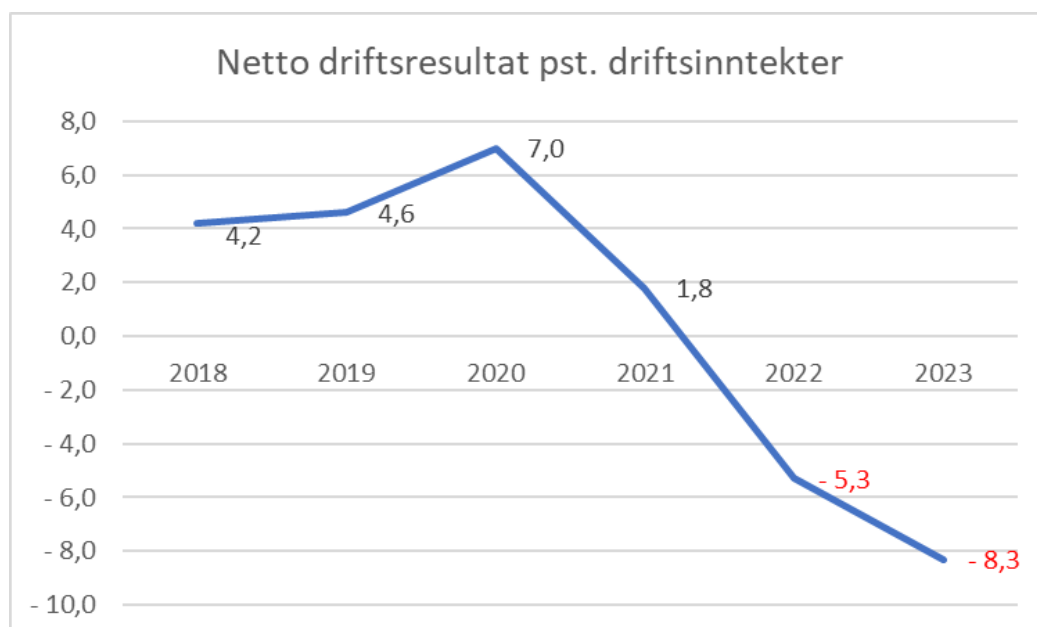
Netto driftsresultat er det beløp som kommunen kan bruke til finansiering av investeringer eller styrking av fond. Resultatet viser kommunens handlefrihet. Netto driftsresultat viser -31,1 mill. kroner i 2023. Korrigert netto driftsresultat viser 27,4 mill. kroner (korrigert for avvikende postering av finansutgifter i 2022).

Den viktige indikatoren netto driftsresultat i pst. av driftsinntektene viser -8,3 i 2023 – hvilket er godt under anbefalt norm fra TBU som sier minium +1,75 over tid.

Utviklingen i brutto og netto driftsresultat						
<i>kr i 1000</i>	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat	12 006	13 313	20 776	5 652	-18 224	-31 094
Brutto driftsresultat	11 005	12 092	19 831	5 937	-19 643	-22 266

Utviklingen i korrigert netto driftsresultat						
<i>kr i 1000</i>	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat	12 006	13 313	20 776	5 652	-21 800	-27 400

Utviklingen i netto driftsresultat i pst. av driftsinntekter						
<i>I pst.</i>	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat	4,2	4,6	7,0	1,8	-5,3	-8,3

2.7 Ressursprioritering etter tjenesteområder

Ved sammenligning av ressursbruk i Rennebu med andre kommuner for 2023, er det veldig mange ulike parametere å velge blant som kan gi dels høyst ulike utslag. I de to tabellene under har vi valgt å ta utgangspunkt i netto driftsutgifter pr. innbygger totalt for et utvalg tjenester.

Netto driftsutgifter pr. innb. etter tjenesteområde (kr.)

	Pol.st.	Kontr./rev.	Grunnsk.	Barneh.	Helse/oms.	Kirke	Adm.lønn*
Rennebu	2 216	333	13 897	9 781	51 434	1 206	3 082
Landet	501	114	13 696	9 036	31 741	613	3 186
Fylket	511	127	13 523	9 188	29 885	574	2 993
Kostragr. 5	1 151	271	15 550	8 829	43 520	1 107	4 910

* Rennebu justert for Plankontoret kommunalt oppgavefelleskap

Netto driftsutgifter Rennebu pr. innb. etter tjenesteområde, avvik i pst. fra gjennomsnitt

	Pol.st.	Kontr./rev.	Grunnsk.	Barneh.	Helse/oms.	Kirke	Adm.lønn
Landet	342,3 %	192,1 %	1,5 %	8,2 %	62,0 %	96,7 %	-3,3 %
Fylket	333,7 %	162,2 %	2,8 %	6,5 %	72,1 %	110,1 %	3,0 %
Kostragr. 5	92,5 %	22,9 %	-10,6 %	10,8 %	18,2 %	8,9 %	-37,2 %

Negativt fortegn indikerer lavere forbruk enn gj.snitt. Ingen fortegn indikerer høyere forbruk enn gj.snitt.

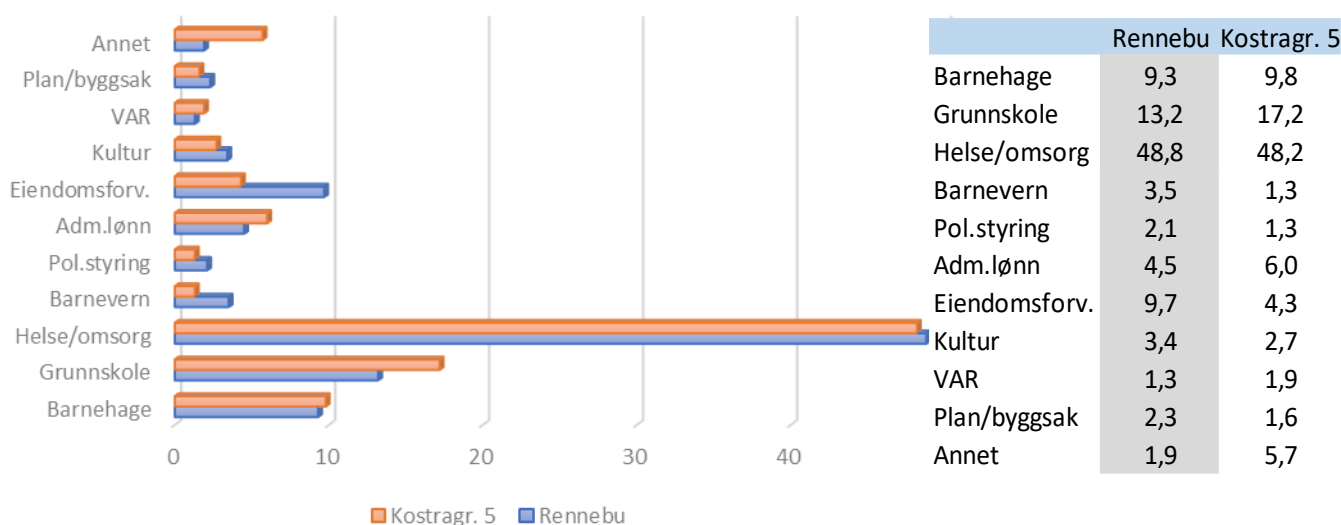
Tar vi utgangspunkt i netto driftsutgifter fordelt på antal pr. brukergrupper og ikke pr. innbygger totalt, vil bildet bli noe annerledes for flere tjenesteområder, herunder f.eks:

Innb. 1-5 år	Barneh.
Rennebu	219 300
Kostragr. 5	230 300

I denne sammenstilling blir kostnaden nær 5,0 % lavere i Rennebu enn for kostragruppen. Det kan gjøres tilsvarende sammenstillinger for de fleste tjenesteområder gjennom de verktøy vi disponerer.

Vi tar også med her en enkel oversikt som viser andel netto driftsutgifter som andel at totale utgifter i pst. for et utvalg tjenester, herav vi ser at helse/omsorg står for nær halvparten (48,8 %):

Netto driftsutg. andel totale utg. i pst.

2.8 Pensjonskostnader

Da pensjonspremien kan variere svært mye fra år til år, avhengig av lønnsutviklingen mv, har staten vedtatt spesielle regler for regnskapsføring av pensjonskostnader. Mens pensjonspremien avhenger av lønnsutviklingen gjennom regnskapsåret blir pensjonskostnadene beregnet i forhold til lønnsveksten over lengre tid, avkastning på pensjonsmidlene over lengre tid, mv. Det betyr at pensjonskostnadene som regnskapsføres ikke er identisk med betalt pensjonspremie.

Over tid skal betalt pensjonspremie og pensjonskostnader være lik. Det inntektsføres et premieavvik i regnskapet dersom betalt pensjonspremie er større enn beregnet pensjonskostnad. Motsatt dersom pensjonskostnaden er større enn betalt pensjonspremie.

Etter at denne ordningen ble etablert har betalt pensjonspremie vært større enn beregnet pensjonskostnad de fleste årene. Over tid er det akkumulert et premieavvik på til sammen ca. 39,3 mill. kroner (pensjon og arbeidsgiveravgift av pensjon) i kommuneregnskapet. Dette skal kostnadsføres i årene framover – noe som betyr at vi må påregne økte pensjonskostnader i årene framover.

Den store økningen i pensjonskostnadene er en likviditetsmessig utfordring. Rennebu kommune har hatt tilstrekkelig likviditet så langt, men amortiseringen av premieavvik øker belastningen på driften. Årets premieavvik på 20,4 mill. kroner skal betales tilbake over de neste 7 år, som vil medføre ytterligere belastning på driften.

2.9 Likviditet

Likviditet <i>beløp i 1000</i>	2019	2020	2021	2022	2023
Omløpsmidler:					
Kortsiktige fordringer	23 175	20 911	21 723	27 052	29 716
Premieavvik	20 876	22 559	22 547	27 185	44 164
Kasse, bank	86 342	95 232	137 784	139 853	102 912
Sum omløpsmidler	130 393	138 702	182 054	194 090	176 792
Kortsiktig gjeld	38 250	40 297	48 116	59 428	71 906
Arbeidskapital	92 143	98 405	133 938	134 662	104 886
Ubrukte lånemidler	18 159	4 348	41 604	62 589	65 528
Arbeidskapital i pst. av driftsinntekter	32,8	33,7	45,8	41,6	29,3 %

Arbeidskapitalen er definert som omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen utgjør en mindre andel av driftsinntektene enn de siste 4 årene.

2.10 Kommunens plasserte midler

Ved inngangen til 2024 hadde kommunen plassert kr 102,9 mill. kroner i bank. Stort sett hele beløpet var plassert i Orkla sparebank. Dette inkluderer kommunens skattetrekkkonto og andre konti som kommunekassen forvalter på vegne av andre (plankontorets fond, klimafond, fallrettigheter, Skaumsjøen, tilfluktsromfond, viltfond, diverse private veier).

Beholdningen på bankkonto er noe redusert som følge av netto merforbruk i 2023.

Kommunen har avtalt rente på kommunens innskudd som er 0,72 % høyere enn 3 mnd. NIBOR.

Kommunens rentebetingelser har vært gunstig i forhold til andre tilbud om plassering i bank. Det kan imidlertid være mulig å oppnå høyere avkastning ved plasseringer som innebærer større risiko, dette er regulert gjennom gjeldende finansreglement.

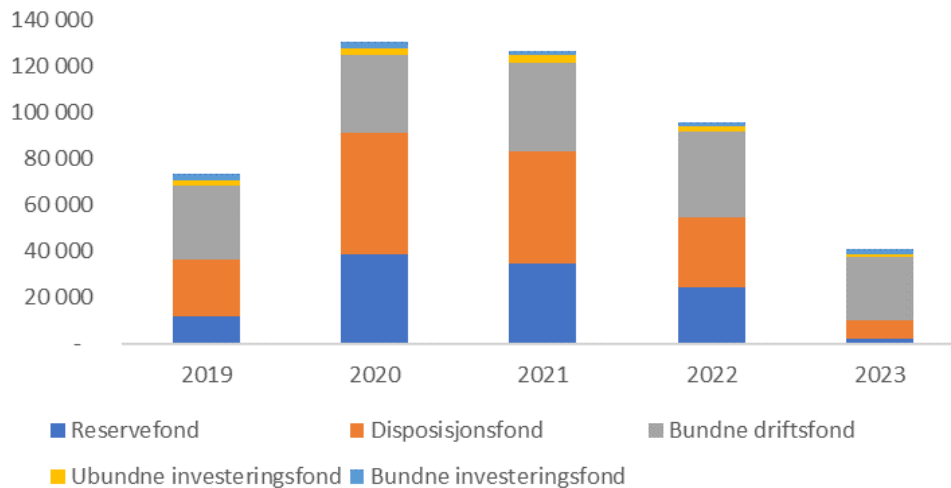
2.11 Kommunens sine fond

Fondsbeholdning <i>beløp i 1000</i>	2019	2020	2021	2022	2023
Reservefond	11 795	38 872	34 877	24 440	1 849
Disposisjonsfond	24 637	52 380	48 338	30 483	7 922
Bundne driftsfond	31 929	33 682	38 445	36 889	27 462
Ubundne investeringsfond	2 335	2 737	3 156	2 296	1 390
Bundne investeringsfond	2 625	2 995	1 807	1 816	2 071
Sum fond	61 526	91 794	91 746	71 484	38 845

Utvikling av reservefondet (tall i 1000)

Fondsoversikt

Kommunens samlede disposisjonsfond beløper seg til 7,9 mill. kroner, og er dermed redusert med hele 22,6 mill. kroner gjennom 2023. Dette er fond som disponeres fritt av kommunestyret.

Kommunens bundne driftsfond er redusert med 9,4 mill. kroner i 2023. Næringsfondet er økt med 1,4 mill. kroner til 12,3 mill. kroner. Fond knyttet til vann, avløp, renovasjon og feiing er redusert med 4,7 mill. kroner i 2023, og har en samlet saldo på 1,3 mill. kroner.

I mangel på fond knyttet til vann er 2,4 mill. kroner ført i balansen Vann – utlegg for selvkost. Tilsvarende ble ført 1,1 mill. kroner i 2022 og der er totalt kr 3,5 mill ført Vann – utlegg for selvkost.

Foto: Rennebu kommunehus

3. Årsmelding fra tjenesteområdene

3.1 Oppvekst

Tjenesteområdet oppvekst omfatter barnehage, grunnskole, SFO, grunnskole for voksne, Flyktningetjeneste, Introduksjonsordning – integrering og kvalifisering, PP-tjeneste, kulturskole og fritidsklubb

Tjenesteområdet samlet hadde i 2023 en netto driftsramme på 70,2 mill. kroner. Netto merforbruk viser 7,5 mill. kroner, derav Flyktningetjenesten alene hadde et merforbruk på 9,0 mill. kroner, se beskrivelse under.

Barnehager

Beskrivelse av tjenesten

Vi har to barnehager, Vonheim barnehage og Voll barnehage. Vonheim barnehage består av syv avdelinger, der to av avdelingene driftes i moduler. Voll barnehage består av to avdelinger. Barnehagen er organisert med en virksomhetsleder som er administrativ barnehageeier, en styrer på hver barnehage, og en pedagogisk leder ved hver avdeling.

Resultatvurdering og vesentlige budsjettavvik

Barnehagene driftes i henhold til barnehageloven med forskrifter. Begge barnehagene innfrir både bemanningsnorm og pedagognorm, men med midlertidig dispensasjon på tre vikariat ut barnehageåret 2023/2024. Det betyr at de ikke har den formelle utdanningen som kreves.

Begge barnehagene hadde et mindreforbruk i 2023. Dette skyldes i hovedsak at lønnsutgiftene ble mindre enn forventet. Det henger bl.a. sammen med at det ved utskifting av ansatte og ved langtidsfravær har kommet inn ansatte med lavere lønnsfastsetting, ny avdeling på Vonheim skjedde mer gradvis enn forventet, i tillegg har høyere barnetall påvirket foreldrebetaling i positiv retning.

Utfordringer – forbedringsmuligheter

En reell utfordring for tjenesteområdet de to siste årene er å få kvalifiserte søkere til barnehagelærerstillinger, da spesielt vikariat. Samtidig viser statistikk at Rennebu har lav andel barnehagelærere i sin grunnbemanning. 32,6 % av de ansatte er barnehagelærere, nasjonalt snitt er 40,8 %. Det er en nasjonal målsetting at snittet skal bli 50 %. Vi bør derfor ved naturlige avganger søke etter barnehagelærere. Det vil bidra til å gjøre oss mindre sårbare f.eks. ved permisjoner og langtidsfravær. Det vil måtte kreve noe høyere lønnsramme.

Barnehagene har hatt et voksende barnetall de siste årene, og ved Vonheim barnehage er det siden 2020 utvidet midlertidig med to avdelinger i moduler. Den siste ble tatt i bruk i januar 2023. Likevel har det vært utfordring å ha barnehageplasser tilgjengelig gjennom barnehageåret. Så spørsmålet er om vi har nok barnehageplasser nå og framover. Det blir viktig å komme i gang med videre planlegging og prosjektering av behov og løsninger.

Rennebu barne- og ungdomsskole, SFO, AIK og flyktningetjenesten

Beskrivelse av tjenesten

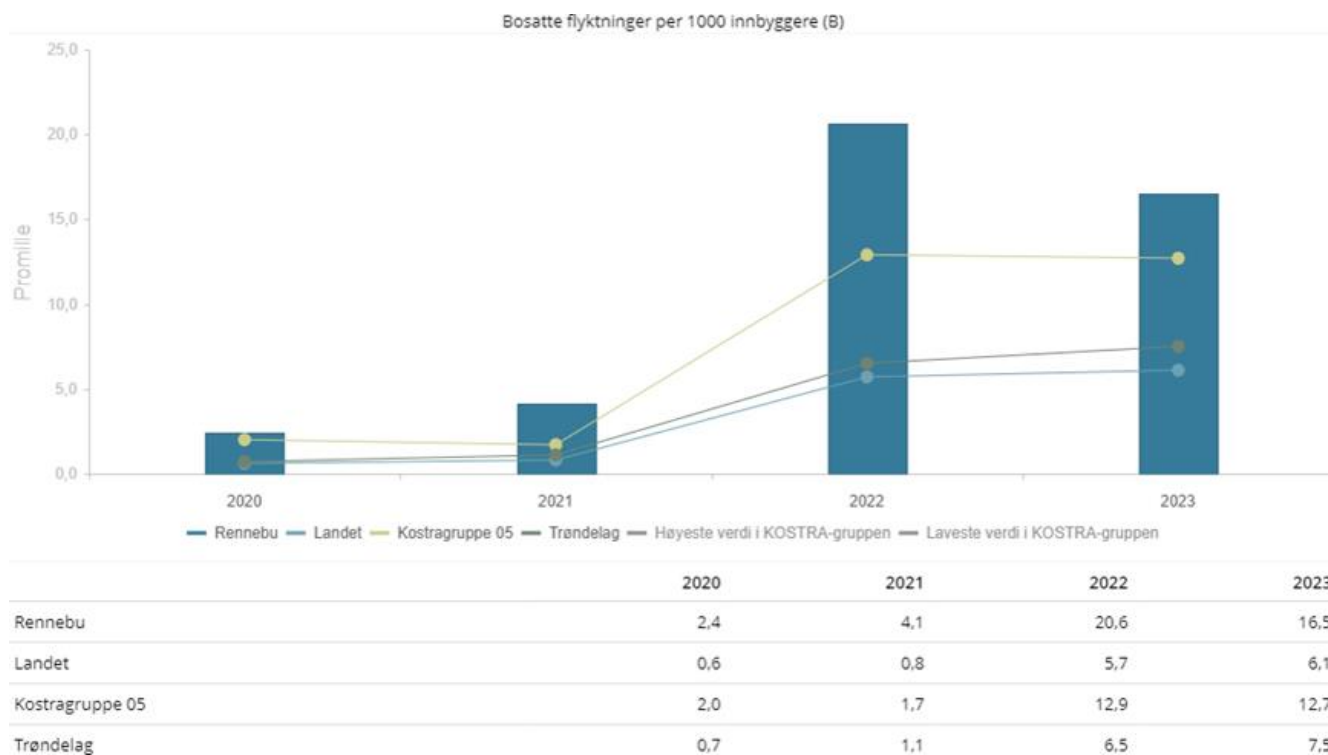
Rennebu barne- og ungdomsskole omfatter grunnskole 1-10 trinn, SFO, Grunnskole for voksne, Flyktningetjeneste og Introduksjonsordning – integrering og kvalifisering. Enheten har to avdelingsledere og fire fagledere.

Resultatvurdering og vesentlige budsjettavvik

Rennebu barne- og ungdomsskole drives etter opplæringsloven og dens til enhver tid gjeldende forskrifter. Rennebu barne- og ungdomsskole oppfylder lærernormen på alle trinn, og oppfyller lovkravene iht. undervisningskompetanse. I 2023 var det to tilsyn fra Statsforvalteren, begge tilsyn ga en sluttrapport uten avvik.

SFO drives etter opplæringsloven og lokal forskrift. I 2023 var det stor økning i antall barn ved SFO, og dermed også behov for utvidet bemanning. Dette uten av inntektene økte, da staten innførte gratis 12-timerstilbud også for 2.trinnselever slik at ordningen gjelder både 1. og 2.trinn. Svært dyre strømpriser har gitt utfordringer, og bidratt til et negativt driftsresultat.

AIK – avdeling for integrering og kvalifisering omfatter områdene flyktningetjenesten og integrering og kvalifisering. AIK driftes etter «Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid» (integreringsloven) og til enhver tid gjeldende lovverk iht. bosetting. I 2022 mottok Rennebu kommune 53 nye innbyggere, og i 2023 kom det 41 nye innbyggere. Budsjett 2023 ble lagt med utgangspunkt i revidering ved første tertial etter nytt lovverk, noe som ikke ble gjort. Budsjett 2023 var ikke realistisk, og avviket er derfor enormt iht. oppsatt foreløpig budsjett lagt i oktober 2022. Med bakgrunn i stor bosetting 2022 og planlagt bosetting 2023, er det grunn til å påpeke at kommunens generelle inntekt var stor ifm. bosetting og tilskudd, noe budsjettet ikke ble justert etter. Inntektene posteres under fellesområde sammen med frie inntekter forøvrig.

Utfordringer – forbedringsmuligheter

Tjenesten jobber kontinuerlig med videreutvikling av kvaliteten. Høsten 2023 kommer det en ny opplæringslov med retningslinjer både for grunnskole 1-10, men også for voksenopplæring. Tjenesten jobber systematisk for å forbedre det økonomiske arbeidet innen AIK (avdeling for

integrering og kvalifisering) Dette er et arbeid som involverer ledelse, økonomikontoret og innleid ressurs. Dette er et grundig arbeid som Rennebu kommune vil ha stor nytte av.

Kulturskole og fritidsklubb

Kulturskolen underviser i estetiske og kreative fag, og fungerer som lokalt ressurscenter i kommunen. Kulturskolen er forankret i Opplæringsloven §13-6. Kulturskolen har 7 ansatte og kjøper undervisningstjenester fra 2 aktører.

Rennebu kommune drifter to fritidsklubber: Sentrum fritidsklubb, i nye lokaler fra høsten 23, og Motorklubben. Sentrum fritidsklubb er åpen to til tre kvelder i uken med tilbud for 5.-7. trinn og 8.-10. trinn. Tjenesten gikk i balanse i 2023.

PP-tjenesten

PP-tjenesten hjelper barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling, og utarbeider sakkyndige vurderinger av barn og elevers særlige behov. Tjenesten er forankret i Opplæringsloven § 5-6. PP-tjenesten i Rennebu består av to 100 % stillinger, hvor den ene har lederansvaret. Tjenesten gikk i balanse i 2023

Barn og elever i «eksterne» enheter

Ekstern barnehage

På dette ansvaret føres kostnader for barnehageplasser i annen kommune. Ansvarer har et mindreforbruk på 1,3 mill. kroner som skyldes en nedgang antall barn fra egen kommune med barnehageplass i Oppdal. Det skyldes også variasjoner i alder (over/under tre år) og oppholdstid.

Ekstern skole

På dette ansvaret føres kostnader for elever i private skoler og fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner. Ansvarer hadde et merforbruk på 0,3 mill. kroner. Dette skyldes økte kostnader for skole-skyss og spesialundervisning.

3.2 Helse og omsorg

Organisering

Kommunen har i henhold til Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 ansvar for å sørge for at personer som oppholder seg i Rennebu tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Tjenesteområde Helse og omsorg består av fire avdelinger som yter tjenester til innbyggerne våre:

- Helse og familie
 - Legetjeneste
 - Helsestasjon/skolehelsetjeneste
 - Fysio- og ergoterapitjenesten
 - Psykisk helse og rus
 - Folkehelsekoordinator
- Bo og mestring
 - Boliger for heldøgns pleie og omsorg 11 leiligheter - Løkkjakkveien (5) og Joveien (6)

- Omsorgsboliger 5 leiligheter – Løkkjakkveien
- Arbeidssenteret
- Hjemmetjenesten
 - Boliger for heldøgns pleie og omsorg 19 plasser – Bjørklia (12) og Skauma (7)
 - Omsorgsboliger 15 plasser
 - Hjemmesykepleie og praktisk bistand
 - Dagsenter til hjemmeboende
- Sykehjem
 - Demensavdeling 6 plasser - Furulia
 - Langtidsavdeling 10 plasser - Trollfoten
 - Rehabilitering-/korttidsavdeling 7 plasser - Minilla

Forvaltningskontoret ble etablert i slutten av 2020 for å ha én dør inn til kommunens helse- og omsorgstjenester. Målet var å øke kvaliteten på saksbehandlingen og sikre lik tilgang og lik tildelingspraksis.

Institusjonskjøkkenet som lager mat til beboere på helsesenteret og hjemmeboende er organisert under Helse og omsorg som egen avdeling.

Resultatvurdering

Helse og omsorg hadde i 2023 en netto driftsramme på ca. 87,6 mill. kroner. Området sett under hadde et netto merforbruk i forhold til budsjett på hele 17,0 mill. kroner.

Vi flyttet februar 2022 inn i nytt sykehjem og har de siste to årene gjort flere organisatoriske grep for å tilpasse oss økonomisk driftsramme. Det ble fra september 2023 laget ny bemanningsplan for å redusere pleiefaktoren. Dette ga en innsparing på 2 årsverk. I 2024 er det både iverksatt og planlagt ytterligere tiltak, blant annet å redusere antall nattevakter på sykehjemmet fra 3 til 2. Dette gjennomføres fra mai 2024 og krever omorganisering av avdelinger, ny turnus og innføring av velferdsteknologi.

Merforbruket 2023 skyldes i hovedsak lønn egne ansatte, utgifter til vikarbyrå og kjøp av ressurskrevende tjenester. Av totalt merforbruk er det verdt å merke seg at «underbudsjetterte» lørdags-, søndagstillegg og kvelds- og nattillegg utgjorde 4,6 mill.kroner. Dette har gitt seg størst utslag innen Bo og mestring, der totalt avvik var på kr 2,3 mill. kroner. Årsaken skyldes en kombinasjon av for lite budsjettert og ny sentral beregningsmodell for tillegg fra januar 2023.

Kort oppsummering av resultat etter ansvar underlagt tjenesteområdet

Helse og familie

Samlet sett viser regnskapet et merforbruk i forhold til budsjett på 1,2 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak bruk av vikarbyrå for å dekke fastlegelista i overgangen frem til ny kommunelege startet i stillingen høsten 2023. I tillegg viser regnskapet et merforbruk på psykisk helse på i overkant av 0,4 mill. kroner som skulle ha vært dekket av avsatte øremerkede fondsmidler.

Administrasjon helse og omsorg

Lønnsutgifter kommunalsjef, rådgiver, kompetansemidler og div. fellesinntekter-/utgifter for Helse og omsorg føres på dette ansvarsområdet. Området viser et mindre forbruk i forhold til budsjett på ca. 0,4 mill. kroner.

Forvaltning og administrasjon

Avdelingen består av tildelingskontoret og koordinator for velferdsteknologi som utgjør til sammen 3,7 årsverk. Avdelingen er i balanse.

Kjøkken og kantine rådhus

Området viser et merforbruk på til sammen 0,6 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak økte kostnader på matvarer og lønn til vikarer og overtid som følge av sykefravær. For å tilpasse driften til budsjettert ramme er kantina på rådhuset avviklet fra høsten 2023. I tillegg er det fra våren 2024 laget ny bemanningsplan for kjøkkenet.

Bo og mestring

Regnskapet for området viser et totalt merforbruk i forhold til budsjett på 4,4 mill. kroner. Av dette utgjør nærmere kr 2,3 mill. kroner for ubudsjetterte søndag, helligdags- og nattillegg. Øvrig merforbruk skyldes i hovedsak utgifter til ressurskrevende tjenester, BPA (brukerstyrt personlig assistent) og merutgifter til vikarer og overtid.

Sykehjemmet

Regnskapet for sykehjemmet viser et høyt merforbruk i 2023 på hele 6,3 mill. kroner Dette skyldes i hovedsak en høyere bemanningsfaktor enn tidligere ved innflytting i nytt sykehjem, som har medført behov for vikarer for å dekke fravær og hull i turnus. Det ble på høsten 2023 iverksatt tiltak ved å endre bemanningsplanen for 3 avdelinger som medførte reduksjon av 2 årsverk. Dette tiltaket er ikke tilstrekkelig og det er fra planlagt reduksjon av 1 nattevakt fra juni 2024. Strømforbruket på helse-senteret belastes sykehjemmet og posten elektrisitet viser et merforbruk på 0,5 mill. kroner

Hjemmetjenesten

Totalt merforbruk for hjemmetjenesten utgjør 5 mill. kroner og skyldes i sin helhet utgifter til vikarer og bruk av overtid. Hjemmetjenesten har lyktes med rekruttering og faser ut vikarbyrå fra mars 2024.

Strategier for å møte utfordringsbilde

Alle avdelinger innen tjenesteområdet må være med på å se på tiltak for å effektivisere driften. Det er i budsjettprosessen og frem til nå planlagt tiltak tilsvarende 16 - 17 mill. kroner. Det er tidkrevende å skape gode prosesser og involvering i omstillingsarbeidet. Tidsplanen for planlagte tiltak gjennomføres og vi forventer at dette vil bidra til å balansere resultatet i løpet av 2024.

Det ytes gode og rause helse- og omsorgstjenester i Rennebu. Terskelen for å få offentlig hjelp må bli høyere for at vi skal greie å tilpasse oss den demografiske utviklingen med flere eldre fordelt på færre i yrkesaktiv alder. Sektoren må fremover løse oppgavene på andre måter. Vi må yte nødvendig helsehjelp og satse på forebyggende arbeid for å sette brukeren og nettverket i stand til å ta større ansvar for egen helse.

3.3 Samfunnsutvikling og drift

Tjenesteområdet hadde i 2023 en netto driftsramme på ca. 26,4 mill. kroner Netto merforbruk viser 1,3 mill. kroner, dvs. 4,7 %. Dette var nær identisk med fjorårets resultat.

Teknisk drift

Avdelingsleder har fagledere innen hvert område: Driftsavdeling med ansvar for vann, avløp og vei. Vaktmesteravdeling med ansvar for oppfølging av alle kommunale bygg, idrettsanlegg, kommunale biler samt park. Boligavdeling med ansvar for utleie av alle bygg. Renhold har sørget for et godt inneklima gjennom renhold av innvendige overflater.

Bemanningen har vært stabil med noen lengre sykefravær. 2 permisjoner ble innvilget og vikarer er hentet inn.

De økonomiske konsekvensene av generell dyrtid med høye materialpriser, svært variable priser for drivstoff, elektrisitet og tjenester har vært merkbare. Avdelingen har enda ikke et budsjett med riktig nivå etter omorganiseringen i 2020 av ulike årsaker.

Budsjettvedtaket for 2023 ga ekstra stor aktivitet med arbeid med ny brannstasjon, nytt avløpsrenseanlegg i Berkåsmoen og oppstart etablering av reservevannkilde ved Orkla. Tilbygget til Helsesenteret var heller ikke helt avsluttet.

Hjelpesystemet for drift og vedlikehold av kommunale bygg, LAFT, gir enda ikke full oversikt etter anskaffelsen i 2022 fordi det mangler bl.a tegningsgrunnlag på en del bygg. Hovedplan for vann og avløp, for kommunale bygg og for kommunale veier er fullført og ble vedtatt i 2023 og er et godt styringsverktøy for disse ansvarsområdene.

Kort oppsummering av resultat etter ansvar underlagt tjenesteområdet

Renholdsseksjon

Mye sykefravær; langtidssykdom har ført til en god del vikarbruk. Økte priser på renholdsprodukter har også bidratt til overforbruk.

Næringsområder/lokaler

Kalkunfjøs og klekkeri ble solgt. Dette medførte bortfall av leieinntekter.

Formålsbygg

Byggingen av ny brannstasjon startet opp. Leiekostnader for ny avdeling i modulbygg ved Vonheim barnehage var ikke budsjettert og ga avdelingen et merforbruk på nær 1,0 mill. kroner. Budsjettet for serviceavtaler (heis, lås, SD-anlegg, brannalarmer, ventilasjonsanlegg) var kr. 20.000. Det reelle forbruket var 1,0 mill. kroner. Forsikringer var budsjettert med 0,1 mill. kroner, mens kostnaden ble nær 0,5 mill. kroner.

Vedlikehold fikk et merforbruk på 0,4 mill. kroner på Myrveien 2 for å rette opp etter tilsyn fra TBRT. Svikten i leieinntekter på formålsbygg var på 0,5 mill. kroner. Totalt merforbruk på formålsbyggene utgjorde 4,5 mill. kroner.

TBRT har årlige kontroller/ tilsyn med brannsikringen. Avvik gjennom mange år er ikke lukket. Lukking av avvik må fortsatt prioriteres framover.

Kommunale boligbygg

Bosetting av nye flykninger i 2023 ga stor etterspørsel på bosted. Etablering av boligkontor, prioritering av vedlikeholdsarbeid samt at ansvarsområdet har et lite mindreforbruk kan gi håp om å få dreid innsatsen mot vedlikehold.

Kommunale veier

Ressursene har blitt brukt på oppgradering av veikroppen inkl. veigrøfter for å få en god nok fundamentering til at veien kan asfalteres senere. Kostnadsøkning på vinterberedskapen til eksterne entreprenører kombinert med akuttarbeid i forbindelse med vårløsning, kostet mye. Dieselutgiftene ble ikke budsjettert riktig, som førte til et merforbruk.

Traktoren har gitt store utgifter på vedlikehold uten at dette ble dekt av forsikringen. Overtid og lønn til vikarer ga et merforbruk på 0,8 mill. kroner. Dette er knyttet til brøyting/strøing under snørike perioder.

Kommunale vannverk

Strengere krav fra Mattilsynet til drift og vedlikehold medførte oppgradering, som ga gebyrøkning. Reservevannkilden for Berkåk er i prøvedriftsfase som vil gå over flere år. Kilden vil gi en bedre vannkvalitet.

Kommunale avløpsanlegg

Får stadig strengere krav fra Statsforvalteren til drift og vedlikehold. Nytt avløpsrensaneanlegg ble nær fullført i 2023 og ble satt i prøvedrift med lovende resultater.

Både vann og avløp er ansvarsområder som er selvkostbasert. De kommunale avgifter må kommende år økes for å dekke opp kostnadene.

Helhetlig prosjektering av vann- og avløpsnettverket i og rundt Berkåk sentrum ble utført slik at Nye Veier AS kunne ta hensyn til Rennebu kommunes behov. Arbeid med ny oppdragsavtale (fordeling av kostnader og ansvar) er under arbeid.

Landbruk og miljø

Avdelingen har ansvar for matproduksjon og arealbruk, skog, klima og vilt. Oppgavene er knyttet til tilskuddsforvaltning, kontroll, lov- og arealsaker og ulike informasjons og utviklingsarbeid.

Avdelingen har jobbet mye med kommuneplanens arealdel. Det jobbes fortsatt med internkontroll og rutinebeskrivelser. Siste året har vi hatt en langtidssykemelding, som har vært utfordrende. Beiteplanen er i slutfasen, mangler kun politisk behandling. Utvidelse av parkeringsplass ved Buvatnet er gjennomført. Fjellandbruket er fortsatt et satsingsområde der Rennebu kommune er i et godt samarbeid med Oppdal kommune.

Rennebu kommune er plukket ut som en pilot i arbeidet med fremmede arter langs vassdrag i Gaula og Orkla. Dette har ført til økt aktivitet for å hindre spredning av fremmede arter.

Avdeling hadde et mindreforbruk på nær 0,5 mill. kroner. Dette skyldes lavere bruk av lønnsmidler samt mindre behov for midlene til veterinærvakt og Lensa. Fylkeskommunen utbetalte tilskudd fra arbeid i 2022.

Administrasjon

Avdelingen hadde et mindreforbruk på 0,2 mill. kroner som skyldes ledige lønnsmidler fra januar og fram til det ble ansatt ny person fra mars i en mindre stillingsandel.

Lensa

En skogpådriver har drevet med oppsøkende virksomhet og veiledning av skogeiere. Tilskudd fra Statsforvalteren og bruk av fond fra Lensa gjorde at kommunene ikke trengte å gå inn med budsjettert egenandel på kr. 47.000 i 2023.

Miljø og friluftsliv

Årlige tiltak; vedlikehold og stell av Buvatnet friluftsområdet samt årlige vannprøver for utsjekk av badevannet. Mindreforbruk på 0,1 mill. kroner skyldes utbetaling fra Fylkeskommunen for arbeidet med Felles kunnskapsgrunnlag i Trollheimen..

Parkeringsplass Buvatnet ble rimeligere enn beregnet. Total kostnad ble straks over 0,5 mill. kroner. Fylkeskommunalt tilskudd på 0,3 mill. kroner bidro til at vår andel ble omkring 0,2 mill. kroner.

Fallvilt

Fallvilt gikk med et lite mindreforbruk fordi enkelte fra fallviltmannskapet ikke leverte krav om honorar innen fristen. Det kom inn mindre i fellingsavgift pga færre tildelte dyr.

Kultur, næring og utvikling

Avdelingen har ansvar for koordineringen av kulturaktiviteter som ikke innbefatter barn og ungdom. I tillegg et ansvar for tilrettelegging for næringsutvikling med bistand av Næringsparken Næringshage.

Kultur går i balanse. Næring har et mindreforbruk på straks under 0,5 mill. kroner. Dette knytter seg i stor grad til følgende forhold:

- Lønnskostnader ble tatt helt ut av dette ansvaret i 2023.
- Avsatte midler til bredbåndsutbygging står ubrukt i påvente av overordna prosesser utenfor Rennebu kommune.
- Tidligere midler til lønn og årlig tilskudd til Rennebumartnan ble overført næringsutvalgets ramme. Det har vært færre, store næringssøknader, samtidig som budsjettposten ble vesentlig større for næringsutvalget. Årsaken til dette har også en sammenheng med det fjerde forholdet:
- Beløpet innenfor rammeavtalen med Nasjonalparken Næringshage har mindreforbruk. Til tross for dette har vi hatt mye aktivitet innen næringslivet i Rennebu. Dette fordi en har lyktes i arbeidet med å jobbe smartere slik at flere næringsaktører i Rennebu har kommet inn i større prosjekter med ekstern finansiering. Et eksempel er Treklynge-prosjektet som har gitt 1,2 mill. kroner i tilskudd fra Innovasjon Norge.

Plan, byggesak og oppmåling

Området driver med veiledning og forvaltning og fatter enkeltvedtak etter søknader etter plan- og bygningslov, matrikkeliv og forurensingslov. Tjenestene inngår i selvkostområdet, som medfører at kommunen ikke kan ta mer betalt enn det tjenestene koster. Kostnadene beregnes hvert år med hjelp av innleid firma, som har spesialisert seg på området. Rennebu kommune ligger godt under selvkostnivået i gebyrer.

	2022	2023
Antall kartforretninger (nye tomter, grensejusteringer og klarlegginger):	59	53
Jordskiftesaker:	4	3
Sammenslåinger:	9	6
Rettinger:	*	*

*) Oppmåling utfører fortløpende rettinger i matrikkelen som ikke er tallfestet. Dette er et omfattende arbeid, som det fortsatt gjenstår mye arbeid med. Arbeidet er viktig, og Kartverket setter nå i gang et stort landsdekkende prosjekt for å få gjennomført kvalitetsheving i matrikkelen. Dette vil også få betydning for Rennebu kommune.

Tidsfristene til gjennomføring av oppmålingsforretninger holdes i stor grad. Adresseringsarbeidet har nådd en dekning på ~90% veiadresser, en økning på 12 % fra 2022.

Byggesak

	2022	2023
Antall vedtak (tillatelse/avslag) i byggesaker:	296	117
Antall vedtak i delingssaker:	19	12
Antall vedtak seksjoneringsaker:	0	1
Antall vedtak om midlertidig brukstillatelse:	18	7
Antall vedtak om ferdigattest:	136	116
Antall klager på bygge- og delingssaker:	3	3

Nedgang i gebyrinntekter skyldes i all hovedsak den nasjonale bråstoppen i byggeaktivitet, spesielt på fritidsboliger. Nedgangen i aktivitet merkes spesielt på byggesak, men har også virkning for plan, oppmåling og utslipp som også har mindre gebyrinntekter enn forutsatt i budsjettet.

En medarbeider på byggesak har hatt permisjon deler av året uten at det har vært leid inn vikar (januar – april og oktober – desember). Dette forklarer mindreforbruk på lønn byggesak.

3.4 Sentrale styringsorgan og fellesutgifter inkludert politisk styring

Under dette tjenesteområdet finner vi sentraladministrasjonen med diverse fellestjenester. Her inngår også utgifter til folkevalgte styringsorgan samt revisjon/kontroll.

Sentraladministrasjonen er ansvarlig for tilrettelegging og koordinering av kommunens virksomhet, og fører tilsyn med hele kommunens forvaltning. Sentraladministrasjonen skal lede hele den kommunale organisasjon mot de mål som det politiske styringssystemet setter.

En stor del av sentraladministrasjonens arbeidsoppgaver er rettet mot kommunens interne organisasjon. Dette gjelder bl.a. overordnede personaloppgaver, tilrettelegging, koordinering og oppfølging av politisk virksomhet, post- og arkivtjeneste, lønn- og økonomisaker, vedlikehold- og utvikling av kommunens IKT-system, sentralbordtjeneste, overordnet planlegging samt prosjektledelse.

Kommunedirektøren sin ledergruppe består av:

- Kommunalsjef helse og omsorg
- Kommunalsjef samfunnsutvikling og drift
- Kommunalsjef oppvekst
- Personal- og stabssjef
- Økonomisjef (vakant store deler av 2023 - d.d.)

Kort oppsummering av resultat etter ansvar underlagt tjenesteområdet

Politisk styring

Omfatter folkevalgte styringsorgan, politiske partier og valg. Området kommer ut med et netto forbruk på 4,5 mill. kroner, noe som gir ca. 0,8 mill. kroner i merforbruk eller 32,5% sammenlignet med vedtatt budsjett. Sammenlignet med andre kommuner brukte Rennebu dels betydelig mer på politisk styring pr. innbygger siste året (se egen tabell foran i årsmeldingen kap. 2). Årsaken til det er nok sammensatt, men må antas å henge sammen med bl.a. at antall representanter som er valgt inn i politisk verv pr. innbygger er høyt - jfr. også aktivitetsnivået.

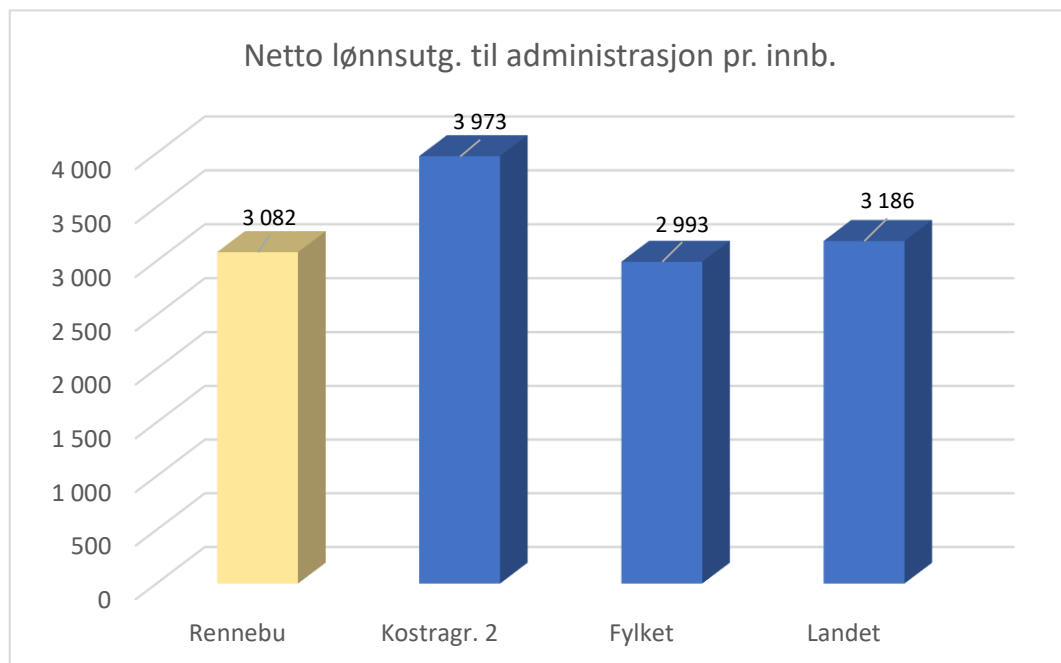

Kontroll og revisjon

Omfatter kjøp av tjenester fra revisjonen og kontrollutvalg. Området kommer ut med et netto forbruk på 0,8 mill. kroner, noe som nær samsvarer med vedtatt budsjett. Sammenlignet med andre kommuner brukte Rennebu dels betydelig mer på kontroll og revisjon pr. innbygger siste året (se også her egen tabell foran i årsmeldingen kap. 2).

Administrasjon og fellesutgifter

Området omfatter fellesutgifter for alle tjenesteområder herunder servicetorg, kantine, lærlinger, personaltiltak, ikt, økonomiavdeling samt administrativ ledelse. Tjenesteområdet hadde i 2023 en netto driftsramme på 20,4 mill. kroner. Regnskapet viser samlet et lite netto mindreforbruk sammenlignet med vedtatt budsjett. Sammenlignet med andre kommuner bruker Rennebu noe mindre til administrasjon målt i netto avlønning til administrasjon pr. innbygger (se egen tabell foran i årsmeldingen kap. 2).

Tjenester fra Plankontoret

Plankontoret er et plansamarbeid mellom kommunene Rennebu, Oppdal, Rindal, Holtålen, Midtre Gauldal, Meråker, Tydal, Aure og Selbu (fra 2024). I 2023 kjøpte Rennebu kommune tjenester fra Plankontoret for netto 1,0 mill. kroner – noe som var ca. 0,2 mill. kroner mer enn vedtatt budsjettert i hovedsak som følge av arbeidet med kommuneplanen.

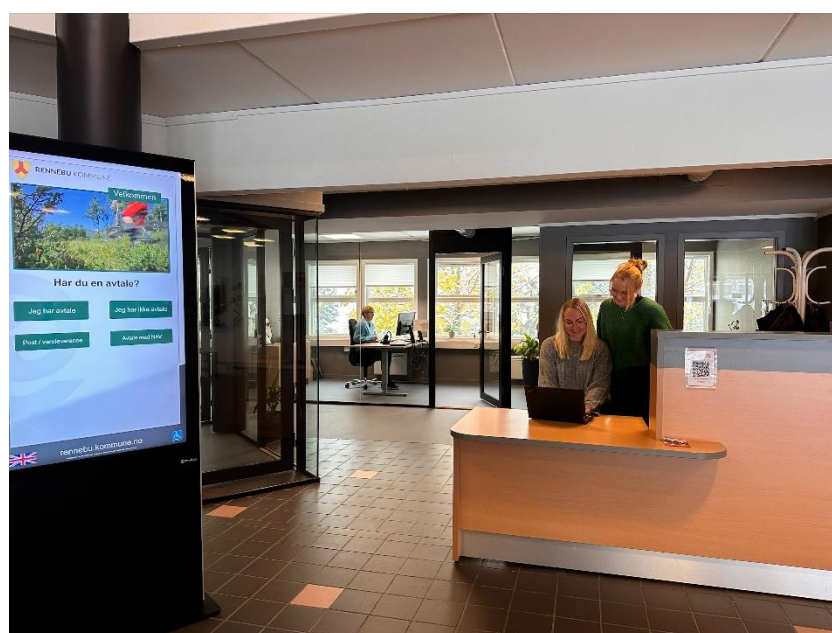

Foto: Rennebu kommunehus, servicetorget

4. Eierskap

4.1 Aksjer og andeler

Rennebu kommune betalte inn et egenkapitaltilskudd på noe over 0,8 mill. kroner til KLP i 2023.

Kommunens samlede egenkapitalinnskudd i KLP beløper seg til nær 12,2 mill. kroner ved utgangen av 2023. Kommunens aksjer og andeler forøvrig er som følger:

Selskapets navn	Hen-visning balansen	Eierandel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2023	Balanseført verdi 01.01.2023
ReMidt Næring AS	22170004	0 %	kr 3 610	3 610
Biblioteksentralen	22170005		kr 600	600
KRK	22170006		kr 9 000	9 000
"Torget i Rennebu"	22170007		kr 7 500	7 500
Aksjer Heleseplattformen	22170008		kr 14 014	0
Rosenvik produkter	22170010	1,14	kr 15 000	15 000
Meldal lakselekkeri	22170015		kr -	40 000
Andeler Trobo	22170016		kr 87 546	87 546
Kommunekraft	22170017		kr 2 716	2 716
Andel kontrollutvalg Fjell IKS	22170021	10,63	kr 21 257	21 257
Andel revsjon Fjell IKS	22170022	10,63	kr 53 142	53 142
Andel Allskog BA	22170023		kr 4 394	4 394
Andel Bakkan borettslag	22170026		kr 11 163	11 163
Trønderenergi	22170027		kr 3 225 639	3 225 639
Nasjonalparken Næringshage AS	22170028	15,27	kr 110 000	110 000
Trønderenergi AS	22170029		kr 1 000 000	1 000 000
Pensjonsinnskudd KLP	22170100		kr 12 998 201	12 167 389
Sum			kr 17 563 782	kr 16 758 956

5. Likestilling, forhold til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, etikk og internkontroll

5.1 Likestilling

Ifølge kommunelovens § 14-7 skal årsberetningen bl.a. redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltaksom er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

Registrert fravær/sykefravær i 2023 var samlet 9,4 % (mot 9,2 % i 2022), derav 7,7 % var legemeldt (mot 6,9 % i 2022). Gjennom vårt nye styringsverktøy i Framsikt, vil rapportering av sykefravær til formannskapet bli utført regelmessig fra 2024.

Kommunesektoren har en stor kvinneandel blant sine ansatte og mange av disse jobber deltid. Dette gjelder også Rennebu kommune hvor 83 % av alle ansatte (årsverk) er kvinner. Vi har ingen statistikk for Rennebu som sier noe om sammenhengen mellom kjønn og lønn for alle ansatte fordelt på de ulike stillinger innenfor sektorene.

Andel kvinner i lederstillinger:

Kvinneandel blant ledelsen	2020	2021	2022	2023
Toppledelsen	50 %	50 %	50 %	50 %
Kommunalsjefer	100 %	100 %	100 %	100 %
Avdelingsledere	60 %	60 %	60 %	78 %
Rådgivere	34 %	50 %	50 %	50 %
Regnskapskontor, lønn og servicetorg	100 %	100 %	100 %	100 %

Rennebu kommune har samme avlønning for kvinner og menn i ovennevnte stillinger hvor stillingens innhold, ansvarsområde og avdelingens størrelse er lik.

Rennebu kommunes avlønning for kvinner og menn er iht. hovedtariffavtalens kapittel 4, og for avlønning av ledergruppen, ingeniører, leger og rådgivere etter hovedtariffavtalens kapittel 3 og 5.

Rennebu kommune har ikke utarbeidet egen handlingsplan for likestilling. Det er ikke gjennomført særskilte tiltak for å fremme likestilling i 2023. Kommunedirektør mener imidlertid at kommunens ledelse har et bevisst forhold til likestillingsperspektivet.

Nedsatt funksjonsevne

Kommunen har som mål å øke sysselsettingen for personer med redusert funksjonsevne ved at kommunen bruker hele organisasjonen i utprøvningsarbeidet for å sikre at folk ikke faller ut fra sin jobb og kommunen tar inn arbeidstakere for arbeidsutprøving i dialog med NAV.

Etikk

Nye retningslinjer for folkevalgte og ansatte ble vedtatt i kommunestyret i 2013. Det arbeides kontinuerlig med informasjon om de etiske retningslinjene og refleksjon rundt selve verdigrunnlaget. Som eksempel gjennomføres kontinuerlige refleksjonsmøter innenfor helse og omsorg. Dette kan dokumenteres gjennom meldinger i fagsystemet Qm+ (HMS- system). Kommunedirektør gjennomfører spørreundersøkelse for å sjekke ut status og brukersvarene til forbedringer.

5.2 Internkontroll

Etter kommunelovens § 25-1 skal kommunedirektør sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og instruksjer, og påse at arbeidet skjer under betryggende kontroll. Kommunedirektørens internkontroll skjer i forlengelsen av kommunestyrets tilsynmed kontrollutvalg og revisjon samt med statens tilsyn med kommunen.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren:

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering.
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer.
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik.
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig.
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

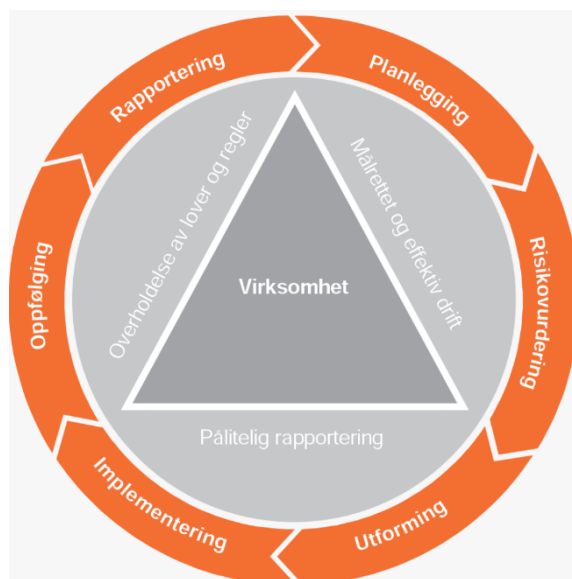
Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og resultater av statlig tilsyn minst en gang i året (kommunelovens §25-2).

Internkontroll er de systemer og rutiner som etableres for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og etterlevelse av regelverk. Samtidig er internkontroll ikke bare kontroll, men like mye styring og læring.

I 2023 har vi viderført arbeidet og kartlagt status på internkontroll i Rennebu kommune innenfor utvalgte områder. Kartleggingen tok utgangspunkt i kommunelovens internkontrollbestemmelser, som er sitert ovenfor. Statusrapporter er jevnlig meddelt strategisk leder team, og det er gitt en beskrivelse av de utvalgte områdene, en vurdering og anbefalte tiltak for forbedring.

Rapporteringen i årsberetningen tar utgangspunkt i statusrapport internkontroll gjengitt strategisk lederteam gjennom 2023.

Kommunedirektør sikrer dette gjennom linjen med klare fullmakter og ansvarsområder gjennom vedtatt delegasjonsreglement. Lederne har ut fra sine fullmakter ansvar for å etablere tilstrekkelig internkontroll innenfor sine ansvarsområder.

Dokumentasjonssystem - Retningslinjer for rammeverket

Dokumentasjonssystemet omfatter alle styrende dokumenter som beskriver sentrale prosesser i

organisasjonen. Styrende dokumenter er planer, reglementer og prosedyrer. Systemet skal sørge for at dokumentene er oppdaterte til enhver tid. Styrende dokumenter er organisert i digitale verktøy og fagsystemer som omfatter tjenesteområder, støtteprosesser og overordna styringsdokumenter og reglement som gjelder hele kommunen.

Helhetlig styring / mål- og resultatstyring

Økonomi- og handlingsplanen i Rennebu kommune inneholder en beskrivelse av kommunens tjenester, organisering og mål, noe som internkontrollbestemmelsene stiller krav om i kommuneloven § 25-1 punkt a): Kommunedirektøren skal utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering.

Det helhetlige plan- og styringssystemet i Rennebu kommune skal sikre sammenheng i kommunens plandokumenter, fra kommuneplanen som det overordnede styringsdokumentet, til økonomi og handlingsplan med årsbudsjett, og til utviklingsplan for det enkelte tjenesteområde og avdeling. Kommunedirektøren rapporterer hver fjerde måned til kommunestyret.

Risiko- og sårbarhetsvurdering

Kommunelovens § 25 c) sier at kommunedirektøren skal avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik. For å oppfylle dette kravet må Rennebu kommune ha et system for å avdekke risiko for avvik.

Kommunestyret i Rennebu kommune vedtok 07.12.2021 en helhetlig ROS-analyse. Denne ROS-analysen er planlagt revidert høsten 2024. ROS-analysen er tilgjengelig for alle ansatte via Teams. ROS benyttes i alle tjenesteområder for å bidra til å sikre god tjenesteproduksjon; f.eks. innenfor barnehager og skoler, helse og velferdstjenestene (bl.a. vold og trusler), samt GDPR (personvern). Kommunen bruker ett felles system, Qm + for å gjøre ROS-analyser.

Kartleggingen viser at de fleste tjenesteområdene har en tydelig formening av hva loven krever knyttet til risiko- og sårbarhetsvurdering.

Flere lover og forskrifter pålegger kommunen å foreta risikovurderinger før aktiviteter og prosesser iverksettes. Risikovurderingene skal dokumenteres og revideres etter gjeldende plan. Kommunen har gjennomført flere risikovurderinger på overordnet nivå og innen kommunale tjenester og prosesser. Kommunen har etablert system for standardisert risikostyring som kan brukes av alle tjenesteområdene.

Det er en økning i utførte ROS- analyser fra 2022 til 2023. Kommunedirektøren arbeider med å bevisstgjøre lederne med betydningen av ROS- analyser.

Avvik og uønskede hendelser

Kommuneloven § 25 c) sier at kommunedirektøren skal avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik. I Rennebu bruker vi Quality Manager System (Qm+) for å følge opp avvik. Avvikssystemet i Qm+ sikrer at avvik/uønskede hendelser blir behandlet og dokumentert.

Formålet med avvik og avviksbehandling er å ha en oversikt over områder der kommunen ikke oppfyller eksterne eller selv pålagte krav. Når brudd skjer skal det bli meldt og følges opp, slik at det enkelte avviket blir behandlet/lukket. I tillegg skal avvikssystemet gi en oversikt over hvilke avvik som har oppstått, og disse skal være grunnlag for arbeidet med å redusere risiko.

Kartleggingen viser at avvikssystemet brukes i varierende grad innenfor de ulike tjenesteområdene. Det er en forbedring totalt i kommunen for 2023. Innenfor tjenesteområder som bruker avvikssystemet aktivt, er det også en årlig gjennomgang av avviksstatistikk med formål om forbedring og læring i Qm+. Vi vil også revidere avviksprosedyren/ sjekklister slik at den er tydelig på definisjon av

hva som skal meldes som uønskede hendelser, Leder tar stilling til om det er avvik eller ikke!

Systemet gir også mulighet til å melde avvik (etter avviksprosedyre/ sjekkliste) og å sende ut spørreskjema til ansatte. Resultatet kan eksempelvis føre til endring av retningslinjer, prosedyrer og opplæring. Kommunedirektøren arbeider kontinuerlig med å forbedre internkontrollen.

Kontrollutvalget har gjennomført forvaltningsrevisjonen for IKT- sikkerhet. Kommunedirektøren har utført anbefalingene fra rapporten. Viser til K-sak 28/ 2023.

Arkivtilsynet har gjennomført tilsyn med hovedfokus på arkivorganisering og elektronisk arkivdanning, blant annet arkivplan, journalføring og fagsystemer. Kommunedirektøren arbeider med de pålegg tilsynsrapporten beskriver innen fastsatt tidsfrist.

Helse, miljø og sikkerhet

Som arbeidsgiver er Rennebu kommune pålagt å sikre at virksomheten gjennomfører en systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i henhold til Arbeidsmiljølovens (AML) kapittel 3. HSM plan for kommunen er utarbeidet i samsvar med DrivHMS,

Det er gjennomført 1 møte i arbeidsmiljøutvalget (AMU). Kommunedirektøren gjennomførte en medarbeiderundersøkelse for alle ansatte i 2022. Det er ikke gjennomført i 2023. Vi har satt mer fokus på vernetjenesten og avholdt flere samlinger med verneombudene, noe kommunen vil gjøre til en fast møtearena. Driv HMS har bidratt med faglig påfyll.

Det er ikke registrert personskade via internkontrollsystemet Qm+ i 2023.

Ledelsens gjennomgang

Kommunedirektøren foretar hvert år en gjennomgang av kvalitets-systemet, HMS - systemet og systemet for informasjonssikkerhet og overordnet beredskaps-plan. Gjennomgangen skal foretas på grunnlag av revisjoner, tilsyn, rapporter og tilbake-meldinger fra tjenesteområdene og fagansvarlige.

Internkontroll for læring og forbedring

For å kontrollere at kvalitetssystemet virker etter intensjonen, har kommunen etablert et system for internkontroll for tjenesteområder. Internkontrollen følger kommunens styringssystem. Det gjennomføres årlig gjennomgang av resultat og mål, både gjennom styringssamtaler, tertialrapportering, arbeid med handlingsplan, økonomiplan og budsjett.

Personvernombudet

Egen årsmelding fra personvernombudet er utarbeidet og følger kommunens årsmelding for 2023 som vedlegg under den politiske behandlingen.

Rennebu, 25.mars 2024

Kommunedirektøren i Rennebu